

310796

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 3.

చెన్నపట్టణము 1922 వ సం. ఫిబ్రవరి నెల 9 తేది గురువారము

No. 249.

సంపుటము. ౮

ఈ రోజునా మనం వత్సరము, మా ఖమాస శుద్ధ ద్వాదశి ౧౨.

వంచిక. ౨౪౯

మంచితరుణము! త్వరపడుడు!!

ఆంధ్రపత్రిక

ఉగాది సంచికలు

1910, 1920, (1913 మినహా) పది సంచికలు నెట్లుగా
బయిండు చేయబడినది.

అనలుధర 20 రూప్యములు. అమ్ముడుధర 5 రూ.

కొలది నెట్లు మాత్రమున్నది తిరిగి అచ్చుపడనేరవు.

చదివూడుడు! మీరు కొనియున్నారా? యోగ్యతాపత్రములు!!

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధాంతము నేల కొనలేదు?

1. లోకామయహా కన్యారూపిణీ అలిక గుణములు వామన నాదధకు వచ్చు కోగులకు అతిస్పృహికుము నున్నది. క. క. విశ్వాన కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవైద్యశాల, 9-41 బాల్లెబాదుపేటి రంగూను, బర్హా
2. మీరు వాదాపత్రాలలో ప్రచురించిన గుణము లన్నియు మీ లోకామయహా కన్యారూపిణీల నుండి తెలుపుటకు మిక్కిలి సంతోషించుచున్నాను. 25 బుద్ధులు పంపవలెను.
- ఎస్ జి. బాలసుబ్రహ్మణ్యయ్యర్ సన్నిధిపేటి, సిలిమాలిమ్ తంజావూరుజిల్లా
3. మీలోకామయహా కన్యారూపిణీల పరిశీలనకు గలుగు సకలవిధ లోకములను పూర్తిగా బానిసయను ఇది పరిశీలనపాలిటికి గొప్పపరస్పరము అత్యంత వెంటకగానుమార్చి క్లాస్సు, నాలుకాచీకు ఆనకాపల్లిపాడు, 250-300 మాత్రముల సీసా 1 కి ధర 0-4-0 250-300 మాత్రముల సీసా 6 కు 1-0-0
- సారస్వతాసనము శ్రీ, పురుషుల శ్రేష్ఠమైన టానిక్, 20 దినముల బోషధముల బుడ్డి 1 కి 1-0-0
- ముఖ్యగమనింపు:—ఈ కాగితముల పాకర్లమై వాగునటలే మద్రాసు, నెం 831 కియి కెట్టిపేటిగో మా ప్రాంతిని తెలియజేయును తప్పక ఎల్లరు ప్రోత్సహ మొనగ కోరవలెను. ఏ. పి. ఆర్. లు మద్రాసు ప్రాంతినిండి మంజులవు. సాశ్వత వెంటకముల సంకీర్తన శ్రీ శారాధున చెప్పగల ముద్రము.

ఆరోగ్యమార్గము

గ్రాంధిమహాత్మ ప్రణీతము

గ్రంథములో ఒక్క పత్రికామున వదలక శ్రీ శ్రీ నానాని కృత్యాల తెలియబడినది. అన్ని పూర్తి అయినది. వ బర్హా సత్యాగ్రహ శ్రమములో ప్రత్యేకముగా తీయబడిన, కావీనధారి యగు శ్రీ గాంధీమహాత్ముని ఛాయాచిత్రము ఇందు చేర్చబడినది. దైండింగులో నున్నది. ఇదిగతకు రిస్కరుగు లేదు బడిన అర్థము పంపినవారికి యీ నెల 15 వ తేదీనుండి పుస్తకములు ఏ. పి. గ. పంపబడును. ఎక్కడకైన అక్కడ లేనిచోటల ఆ రోజులపున నెలవనలెను. అభిప్రాయ ప్రచారములో అగును, వామనహా కన్యారూపిణీలను ఉద్దేశించబడిన ద గుణ చేత స్వల్పపునెలల యుగ్యుబుమయ్యు రిగా ఏ. పి. లు తిక్కరి చి దండక కలం శ్రీమంజులకలె చి కోరుచున్నాను. ఇప్పుడు అచ్చుపడిన 2000 ప్రతులకును కాలగతకు అర్హుల వచ్చి యున్నది. ఎవరక యింకను గ్రంథముల కావలసివచ్చిన యా ధీరుల మీరుసామాకు వెంటనే ప్రాయముల యుక్తము.

నామూరి గామనిచెందరావు
నేవకలంపును, నడివాడ, కృష్ణాజిల్లా.

మొత్తముగ వనింపు.

యోగ్యతాపత్రములు

(4) తెనాలి రెవెన్యూ డివిజన్, గుడ్డా మెడికల్ హాస్పిటల్
హాస్పిటల్ ఉన్న పరిమోగించుమంటిది. మంచి అకలిని కలిగించెను. ఏకాలమునకు ప్రసక్తియాయెను.

కాగిత } రాజానరేంద్ర
14-2-22 } పరి అండ్ లాక్ కళాధ

(308) "కల్పితములు"

వెత్తకల్పితములను బాధించు గుణి. మాన్యులు.
1-కి రూ 4-8-0.

దేవను కొనుగోకి 145 ఉండెను. పోస్ట్ పిల్లముల వేర.
వలయునాకు అర్హులతో పెకరూకాయ
అధ్యాపకములకు. ఏ. వెంగళేశ్వర్లు అంధు కో
కల్పము అండ్ లాక్ మేకర్లు etc.
వెన్నాపూరు, (గోవాకరిజిల్లా)
కెలిగ్రాఫిక్ ఆర్టిస్టు: "ఇంద్రప్రస్థ" వద్దాపురం.

ఆంధ్రపత్రిక మహాత్ముని సందేశము

"స్వరాజ్య కాంగ్రెసుకు ముందే ఆంధ్రులెల్లగు హిందీభాషను చక్కగ నేర్చుకొనవలెను."

మహాత్ముని వాంఛను పూర్తిచేయుడు. తక్షణం పుస్తకములకు గాను వ్రాయుకు.

౧. రాష్ట్రభాషాబోధిని (తెలుగు భాష)	౨. హాత్మాబియొక్క పీఠికలు	౦-౬-౦
౩. రాష్ట్రభాషామంజరి		౦-౨-౦
౪. హిందీభాషాబోధిని		౦-౨-౦
౫. మొదటిభాషామంజరి		౦-౪-౬
౬. రెండవభాషామంజరి		౦-౫-౦
౭. స్వదేశి గాము అర్థములకు		౦-౩-౦

హిందీ ప్రచార గార్యాలయము,
(౫219) ౧౧3, డిగ్ స్ట్రీట్, ట్రెస్టికేసు, మదరాసు.

అధరణములు	బోషధములు	ర.	అ.	క.
(2957) తెనుగు				
ప్రాంతీయములు	...	4	0	0
గ్రామీణములు	...	2	8	0
ఇంగ్లీష్ భాషా ముద్రా	...	8	0	0
సివిల్ ప్రాజెక్ట్ కోడ్	...	5	0	0
క్రిమినల్ ప్రాజెక్ట్ కోడ్	...	6	0	0
ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్ట్	...	3	0	0
లిమిటెడ్ ఆక్ట్	...	2	0	0
ఇండియన్ పీజర్ కోడ్	...	2	0	0
హిందూ (1911) అయ్యు	...	5	0	0
బాట్లన్ కలి ముద్రాపెట్టె	...	1	4	0

వికోరియా డిప్రీ

మైలాపూరు = మదరాసు

జాతకరత్నము

జన్మపక్షిరము, పుట్టినతేదీ తేలి ముచ్చుచుచి తేలిగానుండునట్లు ఫలితములను క్యాండెల్ రేసులతో పద యున్ని నింపియుండునట్లును వ్యాఖ్యిస్తున్న ఒకాదులు అక్కరితేకయే తినుంటి నామ ప్రాసాదీకనగలరు. ధాము, సంకాశము మున్నుకు బ్యాండెల్ కలములలో మీరూ బాంకములను మీరే ప్రాసాదీకనగలరు. ఇది యింటివ్యాఖ్యిస్తున్నది. దీనివలె ను 2 మాత్రము.

క్రేట్ యిండియన్ వ్యాఖ్యిమాలయము,
(8291) ఖజురాయి, గుజరాత్ ప్రదేశము

మహాత్ముని గాంధీ

3349

ఛాయాచిత్రము నేసిన తెలుగు పేకరు
100 కాగితములు చేర్చి అట్టెయెనుచేసిన
కట్ట 1-కి అ 10; కట్ట 1-కి రు 6

కాగిత 100-కి అ 14; 1000 రు 7-8-0
కవిరు 100-కి అ 14; 1000 , 7-8 0

కాలండరు 1-కి అ 6; 12-కి , 3 8 0

మీ అచ్చుపడనులకు మాకు వ్రాయుకు.

Pictorial & Co., Printers, 41, Broadway, MADRAS.

అమృతాంజన

తలనొప్పలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది ఇతర ఏవిధమైన నొప్పలను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడె సంత మాత్రమున నయమగును.

నులభ వల 0-10-0 అకాలా బమ్మిపాడవం డిమా. బాంకాయం మేడరాసు.

విష్టముగ తయారుచేయబడిన కాశ్రియ కొవళములు. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో వారకును. తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని క్యాటలాగు తెలియగా వంపబడును. మేనేజర్, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, 19, హానిస్ రోడ్, మాంటురోడ్ - మదరాసు.

మదనకామేశ్వర లేవ్యాము

దుర్బలలపాలిటి సంజీవి:— మేనాము, నిక్కాక, కుక్క నెట్టము, నిన్నెత్తన, అతిమూత్రము, మొదలగు వాటిని హరించి మంచి బలమును, యశ్వరమును, కాంతి, వీర్యవృద్ధిని, సంభా ప్రాప్తిని, కలిగించు శక్తిపాదము. 2 డబ్బీలు చాలము. 20 రు దబ్బీ రు 1-4-0. (3851) కోలాపున్న లేవ్యాము:— ఇది సులభమున పోగొట్టి కాల విరేచనమును చక్కగా కలిగించుటకో అమృతప్రాణము 15 రు దబ్బీ రు 0-1-0, వి. పి. చార్జి 0-8-0. పి. డి. పి. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిట్టి, నెల్లూరుజిల్లా.

“కాంతామదహరణి”

అను యువానీ వైద్యకాశ్రమకారము తయారయిన ఇండియన్ టెక్నిక్ నిర్వహణ లేవ్యాము - బలహీనత కాళ్ళచేతులు లాగుట, రతిగా శీఘ్రస్థలము, పోగొట్టి, 100 గురు శ్రీల తో రమించ లిగిన వీర్యవృద్ధి గలుగజేయును. పరిశుభ్రచేచాడ మీశతేలియును. వల 1 డబ్బీ 4-0-0

“సెగ రోగ నివారిణి”

రి విభములగు సెగవ్యాధులు, యెంతకాలము నుంచి తీర్చించియున్నను, దీనినివేదించిన రి రోజులలో నిశ్చయముగా నవారణయగును. అట్లుకాదేని సామ్య వాపసుచేయుటకును. 1 సీసా రు 1-0-0

ది రెడ్డి అడు కంపెనీ, గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు (గోదావరి జిల్లా)

చందనాధిపతి

చందనాధిపతి:- ప్రమేహరోగమును పోగొట్టుట చందనాధిపతి:- తోవనగిక్తిమేహము (సెగ) రోగమును అతితగ్గరితముగా పోగొట్టును. చందనాధిపతి:- మూత్రాశ్మయిలోని ప్రణయము పోగొట్టి మూత్రము బారీయగుటయును మంట తేకుండజేయును. చందనాధిపతి:- మూత్రాశ్మయమునకు బలము గలిగించును. చందనాధిపతి:- శ్రీలకు ప్రాప్తించిన బొవళుక మేనాము (సెగ) రోగమును పోగొట్టును. చందనాధిపతి:- శ్రీలకు దైవికముగా రచ్చయెర్రకును, తెల్లకును రి రోగములను పోగొట్టును. 25 మాత్రము వల రూ 1.

క్యాటలాగు ఉచితముగా వంపబడును. డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి, బి. ఎ. ఎం. బి. సి. ఎం. మేనేజరు డైరెక్టరు, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్) 19, హానిస్ రోడ్డు, మాంటురోడ్ - మదరాసు. (గుస) (3166)

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ.

ఈశాసనసభలో 7-వ తేదీన రాజకీయ నిర్ణయ ధతులకు ప్రత్యేక సౌకర్యములుండవలయునను తీర్మానముచే చర్చ జరుగుచుండెను. ప్రభుత్వపక్షమున సర్ అబ్దుల్ రహీమాజ్ గారిట్లు చెప్పిరి: అసహాయవాదనిష్ఠులకులవల్ల కారాగృహములలో పెక్కుకష్టములు కలుగుచున్నవి. రాజకీయనిష్ఠులకులకు ప్రత్యేక సౌకర్యములు కలుగజేయవలయునని కొన్ని నిబంధనలను నేను కారాగృహాధికారిలకు పంపినాను.

ఇందుపై సభ్యులలో శాశ్వరగు డాక్టరు అబ్దుల్లా సుప్రవాది గారిట్లు చెప్పిరి.

కారాగృహాధికారిలకు ఒకప్పుడు చెన్న పురిపాలకాధ్యక్ష ప్రధానవ్యాయమూర్తిగ పనిచేసిన భారతీయుని స్వాగతమునం దున్నను ఒకటి, పివిలు ఉద్యోగిస్వాగతమునం దున్నను ఒకటి గనే తోచుచున్నది. ఈనిబంధనలకు తృప్తిచెందువారు కొనాల్గుచే ప్రభువుగారికి కృజ్ఞులై యుండవలయును. ప్రభుత్వసభ్యుని పట్ల కృతజ్ఞులైయుండ నవసరముతెను.

ఇందుపై సర్ అబ్దుల్లా హింగా రిట్లు చెప్పిరి:— గౌరవనీయులగు సభ్యులు కేవలము కృత్యల సుదాహరణయే నేను ప్రతిపాదించు నున్నను గవర్నరుగారు సామ్యులగు నిబంధనల తయారుచేసిరిని అపనింద నూచించబడినది.

డాక్టరు సుహామదిగాలు:— “కేవలతీతపనింద నూచించలేదు. ఇది కుక్క అడ్డము.”

డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటుగారు:— “నీరహస్యమును ఉపసంహరించుకొనవలెను.”

పిమ్మట సభ్యులందరు ‘గవర్నరు ఆర్డరు’ అని అరచిరి. డాక్టరు కరు తననీరహస్యము నుపసంహరించుకొనుటకు ఇష్టము లేకని చెప్పి సభ వదిలిపోయెను. తీర్మానము ఆమోదించబడెను. సభ తిరుగ 12 వ తేదీ సమావేశమగును.

మలబారు

నిరాధారులకు మాపిలాశ్రీలకు శిశువులకు సహాయము చేయువిషయమై ఆలోచించుటకు ఒక ఉపసంఘ మేర్పరచబడినది. ఈసంఘమువాక ఎక్కడు, ఉలవనాడు తాలూకాలలో పట్టణ మొనర్చి తమ నివేదికమును ప్రకటించెదరు. మన్నారు ఘాటునందు కాంతిపరిశీతులు స్థాపింపబడిన వనియు అచ్చటి కందరుపోయి సుఖముగ నుండవచ్చు వనియు తెలియుచున్నది.

ఉరవకొండ నిర్బంధములు.

అసహాయవాదియగు శ్రీయుక్త కె. శారాయణప్పగారికి 112 సి. పి. సి. క్రింద రెండుమాసములనుండి యెన్నిమార్లు గవర్నరు మెంటువారు సమములు పంపినను కోర్టుకు హాజరుకానందున వారు 6 వ తేదీని 107 సి. పి. సి. క్రింద పోలీసువారిచే అరెస్టు కాబడి గుత్తికి కొంపోబడిరి. ఉరవకొండనుండి గంతకల్లుకు 29 మైళ్లునుండి పోలీసువారు సామాన్యపు ఖైదీనివలె వారిని నడిపించుకొనిపోవ బ్రయత్నించిరి. కాని వారుమాత్రము నడవని తెప్పించున బండిమీద కొంపోబడిరి. వారు పెళ్లుపుడు నేను శ్రీ కృష్ణజన్మస్థానమున కేరుచున్నాడను దేశమాతయొక్క బుణమును తీర్చుకొన్నాడను. మీరు స్వరాజ్యసంపాదకకోశకు పట్టుదలతో పనిచేసి మహాత్ముని యాజ్ఞమేరకు నడచి నావలె కృష్ణజన్మస్థానమునకు వస్తురని నమ్మచున్నాడని పురజనులకు ధైర్యప్రేరేపకముతో తెప్పిచెల్లిరి. ఈనెల 11 వ తారీఖున గుత్తియందు డెప్పి మేజిస్ట్రేటు గారియందుకు వారిచే విచారణ చేయబడును.

పల్నాడుశిక్షలు

శ్రీయుక్త గోలి మల్లిఖార్జునకాశ్రి, తిరువంగరి వెంకట నరసమూరి, వారి పట్టుదలగార్లు 144 వ సెక్షను నుల్లంఘించిరి. వారిని అరెస్టుచేసి పల్నాడు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు 188 వ సెక్షనుక్రింద ఒక్కొక్కరికి ఆరుమాసములు కఠినశిక్ష విధించిరి. వీరిని కాజుమండ్రెయిలకు తీసికొనిపోయిరి. పాపాయిపాలెం ఫారెస్టుకేసు శ్రీయుక్త కాశిరాజు లక్ష్మీనరసింహారావుగారు నురి పదకొండుశిక్ష 147, 225 క్రిమినల్ ప్రొసీజరుకోడ్డు 24 ఫారెస్టుఅక్టోకొండ అరెస్టుచేసి ఒక్కొక్క సెక్షనుక్రింద 2 నెలల కఠిన శిక్ష విధించిరి.

నోటీసు

తేలు మాడపాటి వెంకటేశ్వరరావుపంతులుగారి కుమారుడు నూర్యనారాయణ రావుగారి తాలూకు ఆయన తిదనం తరము వారసులయిన మాడపాటి గురవయ్య వగైరాగార్లకు సంక్రమించి వార్లకు హక్కుకలిగిన యావద్విశిష్ట మయ్యిండ్ల చరాస్తీని సదరు గురవయ్య వగైరాగార్లు ఏలూరు కాపురస్తులు చాగంటి కైలాసరావు పంతులుగారికి బిల్ మక్తూగా రు 70000-0-0 చెప్పిడికల నూపాయాలకు విక్రయించుటకు ఖరీదచేసుకొని బహుశా తిసుకొని ది 15-2-1922 తేదీనాటికి క్రయదస్తావేజు వ్రాయించియిచ్చే మొదలైన పత్రులతో ది 27-11-1921 తేదీని సదరు కైలాసరావు పంతులుగారి పేర క్రయ అగ్రిమెంటును వ్రాయించి యిచ్చి యున్నాడు. ది 2-2-1922 తేదీన ఆంధ్రపత్రిక ప్రచురణలో “పాచ్చురి” అను కిక్కి తో నేగరాజు వెంకటేశ్వరరావుగారు ఈ య్యూరు గ్రామములోని య. 39.0 లు వయిచిల్లర మాగాని భూమిన్ని, కొదాలివాడిపాటిదిట్టు, గల్లా కొట్టు, దానిని అంటిమున్నపాటిస్థలం తమకు రు 27420 లకు విక్రయించుటకు మూజవానీగా ఘనసలచేసి బహుశా పుచ్చుకొని ది 1-11-1921 తేదీని వారసులు తనతో ఖరారుచేసినట్లు తెలియపర్చిన యంశములు కేవలము కల్పితములున్ను సదరు కైలాసరావు పంతులుగారి విక్రయములో చేరియున్న విలువగల అస్తీని హరించడపు దురుద్దేశ్యముతో బహుశాపు చేయబడినవిన్నీ, అయినవని యింశుమూలముగా తెలియజేయడమయినది. కైలాసరావు పంతులుగారియొక్క విక్రయ కల్పటాక్తు సంకతి యిదివరకే సమస్తజనులకు తెలిసియే యున్నది. అయితే ప్రస్తుతము కయిన చెప్పిన వెంకటేశ్వరరావుగారి ప్రచురణ విషయమును ప్రతిఘటించుటకు యానోటీసును యివ్వవలసి వచ్చినది. సదరు వెంకటేశ్వరరావుగారి పాచ్చురికి లో, తెలియపర్చిన అడ్డుమిల్లి గోపాలకృష్ణయ్య లింగం వెంకటసుబ్బయ్య, కోగంటి వెంకట్రాయయ్య, కాతా నూర్యనారాయణ రావుగార్లకు కయిలాసరావు పంతులుగారి విక్రయ అగ్రిమెంటు విషయమై యిదివరకే పూర్తిగా తెలుసును. ఇట్టి సీతిలో వారుగాని యితరుల పేరునగాని విక్రయించుకొంటాని తెలియచేసిన సంకతి అసంభవము. అయినప్పటికీ తేలు మాడపాటి నూర్యనారాయణరావుగారి తాలూకు స్థిచరాస్తులను గురించి విక్రయములు, తనఖాలు మొదలయిన యేవిధమైన సందర్భములు కలుగజేసుకోదలచిన ప్రతివారున్ను తాము జరిగించే యేవర్కమున్ను కయిలాసరావుపంతులుగారి యొక్క వైక చెప్పబడిన అగ్రిమెంటును బాధించ నేరవని స్పష్టముగా విశదపరుచుకొనుచున్నాము. 8444

మామిళ్ల సల్లి శీతారామమూర్తి.

ప్రకటన

1922-23 అఫీసీయల్ సంవత్సరమునకు బెజవాడ టవున్ లో పున్న, 1 బండ్లదిగే స్తలమున్ను, చెత్తయున్ను, వేలం, 2 గేట్లుసుకము వనూలు వేలం 3 మేకలనుకోసీ యింటివద్ద వనూలు చేయబడే సామ్యువేలం. 4 కృష్ణాఫెరె వేలం 5 కృష్ణానదిలోని యిసుక వేలం 6 వీధులలో పూడిచే పెంబ అమ్యుకం. సదరు వేలములు మ్యునిసిపల్ అఫీసులో యీనెల 15 వ తారీఖున పగలు 12 ఘంటాకు వేలంవేయబడును యిందు కోరబడే యాతుత్తు సంజాయిషీ మ్యునిసిపల్ అఫీసులో తెలుపబడును (2) యీదిగువ నమోదు కాబడిన Sealed టెండర్లు యెదురుగా నమోదుచేసిన తారీఖులోగా మ్యునిసిపల్ అఫీసులో దాఖలు కావలెను అనుప్రతి టెండరు 19-2-22 మినలేనియస్సు టెండరు 23-2-22 స్టేషనరీ టెండరు 19-2-22 ప్రెంటింగు టెండరు 19-2-22 కరసనాయల్ టెండరు 19-2-22 Sd. D. V. Hanumant, Rao Chairman

కొత్తలై హనుమంతరావుగారు.

(నాగపతినిబ్బారావుగారు పంతులుగారు.)

కొత్తలై హనుమంతరావుగారు తనకాలమును బుద్ధిని, అన్నిటికంటెను ఎక్కువ తన దేహమునుగూడ బంధకు ఆంధ్ర జాతీయ కలాశాలకు ధారపోసెను. కలాశాల సేవయందు వారు మృతినందిరి. రాత్రింబుద్ధు వారికి వారి కలాశాలను గురించియే ఆలోచించు చుండును. కలాశాలను పరిపూర్ణ మొనర్చుట కేమి యోగ్యమనెను. కలాశాలను దేశమునకు సకలవిధముల నుపయోగకారిగ చేయుటెట్లు? ప్రస్తుత విద్యావిధానమునందు యువకులకు జీవనాధారము లేక అల్లలారుచుండిరి. ఈపరిస్థితుల నెట్లు ఎదుర్కొనవలెను. అను విషయముల గురించియే వారెల్లప్పుడును ఆలోచించు చుండిరి. వారు కలాశాలకు నిధిని గూర్చుటకుగాను గావించు నిరంతర ప్రయాణములచే పరిపూర్ణమై వారిజీవిత మొనెను. వీరి సహాయంలగు డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు ఇంటివద్ద కలాశాల వ్యవహారములను చక్కచెట్టు చుండెడివారు వారి సౌమ్య స్వభావము, ఎరుటివాణిని వశము గావించుకొను వర్తనము, సునస్సును కరగించు వాక్యాత్మకము పరిపూర్ణ శతభక్తులకు ఎట్టి వాచేని లాంగిపోవుదురు. ఎంత కఠినమైనయు ధైర్యము కరగి పంతులుగారి యుద్యమమున పాల్గొనెడివారు. హిందూనత విశాల ఆదర్శముల ననుసరించి భారతవిజ్ఞానముతో గలసినిసాయ నాదిగ్రాస్త్రములును చేతిపరిశ్రమలను బోధించు విశ్వవిద్యాలయమును నిర్మింపవలెనని వారియాశయము. ఆచ్యుత దేశభావల ద్వారా విద్య గలపెడరు. భారతపరిశ్రమములను ఎక్కువగ ప్రేమించెడివారు. భారతనాగరికతను కొనియాడెడివారు. జాతీయోద్యమముతో సంపూర్ణదేశభక్తి, స్వాతంత్ర్యములు గల ట్టియు, వానినలంకా నొనర్చు విశేషభక్తిద్యోగముల ద్వేషించుచు స్వతంత్రజీవితమును ఏర్పరుచుకొనగల ట్టియు యుతమల నావిద్యాలయము తయారు జేయవలెనని పంతులుగారు ఆశించిరి. ఈప్రపత్తయొనరించి ఎన్ని యోగ్యములభరించి, ఆకలాశాల ఎన్నియో కష్టములనుండి ఈయకొనుచు ప్రాముఖ్యమునకు వచ్చుచున్నది యెప్పుడును సంతసించుచున్నాను. ఆకలాశాలయందు, సామాన్య విద్య, చిత్రకళలు, వ్యవసాయము, వేదాంతము మొదలగు కాఖలు ఏర్పాటుచేయబడెను. ఈకలాశాలను ఇంతవరకును పరిశీలించుచున్నవారి అభినందనములకును ప్రోత్సాహములకు పాల్పడినది. ఈకలాశాల దేశముయొక్క ముఖ్యవనమును ప్రాతిభేయుచున్నది. ఇట్టి కలాశాల స్థాపించుట పనిజేయుచున్నందులకు ప్రతిభారతీయులను గర్వపడవలసియున్నది. ఈ ఆదర్శముల కొరకే పం.దేశమునందు స్థాపింపబడిన జాతీయవిద్యాలయము అంతమొంది విద్యాభిలాషులకు విచారమును గల్గించెను. ఈ మనకలాశాలను కాశ్యోతముగ నిలబడి యుండునట్లు ఒకప్పుడు మనవిధి. హనుమంతరావుగారిచేతను వారి స్నేహితులచేతను సమకూర్చబడిన ధనమువలన కలాశాల కొనసాగట కేమియు సంభవములేదు. కాని కలాశాలాస్థాపకుల ఆశయములు ఫలించవలెన్న కలాశాల దేశవనరులను సమకూర్చ గలిగియుండుటకు వివిధముఖముల నభివృద్ధిపరచవలెను. ప్రస్తుతప్రభుత్వ మిమహావిద్యాలయమునకు సహాయ మొనర్చుటకు నిరాకరించిరి. ఈ కలాశాల సంకతి పరివిహితమైన దని స్థానికసంఘములకు గూడ నుత్తరువుల కొనగిరి ఈప్రభుత్వము యెడల నీకలాశాల పరిగియుండక పోవుటయే దీనికి కారణము. ఇదిచూచు వలెనే ప్రజలు ఈపనికి బూనుకొని రిగినంత మూలధనమును సమకూర్చవలసియున్నది. కలాశాలశక్తిసంతోషముగ పనిజేయవలెన్న సంకల్ప రమునకు ఆంధ్రము ఒకలక్ష రూప్యముల ఆదాయమైనను రాకల యును. వారి జ్ఞాపకవిన్నముగ నిధి సమకూర్చి వారి కృషికి సంపూర్ణము జేయుటకంటె ఆ స్వాతంత్ర్యానికి మనమెట్లు గొవికపగలము.

మహాశునిగి ధ్యశాదములు. ప్రజాసహాయమునందు ఉద్బోధము వ్యాపించెను. ఎక్కడెక్కడా వచ్చినను జాతీయస్వచ్ఛంద నైనికులగురు. వారిజాతీయ కార్యమునకు పూనుకొనవచ్చును. ప్రతిగ్రామమును సంతోషముతో కొంధము సమకూర్చులదు. ఈ మహా ఆదర్శమునకు ప్రతివాడును తమనంతయు సమర్పించెదరు. ఈవిధముగ మాత్రమే ఈ మహాజాతీయవిశ్వవిద్యాలయమునకు శంఖస్థాపన మొనర్చి హనుమంతరావుగారు గావించిన కార్యమునకు నున మామోదమును దెలుపగలము.

5-22 ఆదివారము మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు విక్టోరియా హాల్లో విద్యార్థులు సమావేశమయి, దేశోద్ధారకులును,

స్వాతంత్ర్యసైన్యాధ్యక్షులు నగు శ్రీయుత కొత్తలై హనుమంతరావుగారి యకాలచరణమునకు చింతించుచు తన సానుభూతిని వారి కుటుంబమునకు తెలియజేశిరి. ఆనందస్థమున శ్రీయుత గుళ్ళపల్లి శారదాబాయిగారికి క్రింద పద్యములను రచించి చదివిరి.

(Sd హరి. రంగారావు, బి. ఏ. బి. ఎల్. ఆధ్యక్షుడు)

* * * * *
హిందూస్థాన్.
చ. జలజలనశ్రువిందులు కు. గంధర్వ రావ గంధర్వచేటి
న్నులనిడియొత్తొండునును. నోవ్యధచే నెలుగెత్తియొగతిన
వలవల నేడ్వకచ్చు కరుణానిధిమా. హనుమంతరాయ యం.
చలధను క్రికియొకర. వాయునె దెలుపు యాంధ్రమాతకో॥
మ. జననంబుడె ప్రసిద్ధకంఠమున ను. జ్ఞానంబు బృందావనం
బునగాంకన్ బయిచూచాబామనిటసంపూర్ణంబుగానేర్చెనం
తనేప్రావీణ్యము న్యాయశాస్త్రమున బొందంగలెనాశ్చననా
తనిచిత్త భ్రమరంబుగ్రాలదె భక. తామ్రాంబుబాధనమై 2॥
సీ॥ చూచాంధ్రభాషా ప్ర. పిలువై విలకిల్లి
దంభ రాజిత్యం దనర నెనకు
స్వార్థము స్వకోర. స్వాభిలాషను గా
తీసుకుద్యుత కడలేర్చి నేవకు
తనకుకావుల నెల్ల. జనులంజించి వి
ద్యాశాల పోలిచి తనరేనెవకు
నిమ్మలమ్మపాతుడై నిమ్మకు పాతియై
యభిలభారత యశంబుడె నెనకు
గీ॥ కాశ్యోదీక్ష నానామమంతు కరణి నెట్టి
కార్య సాఫల్యమైనను గాంచ నెవ్వ
దట్టి హనుమంతరావు మహాత్ము డెవ్వ
భవ్యులకు నీశకంబుదు తావులేదు॥
మ. ప్రతివర్ణులు ప్రభుత్వమిచ్చు నచిద్రవ్యంబు పోనాడనే
గతి జాతీయకళ్యాణంబు నిలువంగా గల్గునన్నన్ గనం
దతి నూత్నంబు స్వకాజ్యలక్ష్మియని పేరారణమందిబొందెన్
సుతుడాసౌఖ్యముకొందకుండెనయాకోకిలువాంధ్రావనీ॥
సీ॥ అతని విద్యాయుధు లాదర్శముగ నేర్చి
విలసిల్లుగమ్ము వీరింపవన్న
తనకు సర్వమునంతర మొంగు నంతటి
దివ్యాత్ములే బ్రసాదింపవన్న
ఆంధ్రజాతీయ విద్యార్థుల దుర్గరం
బభావోకమన్న చిల్లారామ్మ
వృద్ధాప్యమున నుత్తేజ్జ్వలిచేత వివరాంగు
డగు తజ్జను గతినయ్యుచున్న
గీ॥ బంధుమిత్రులకోకంబు బాపవన్న
సత్యకోకంబునందన్ స్వర్గమందో
సరితమానిర్మలాత్మకు కాంతిలుగ
దీవనంజేసి ధైర్యంబు తెచ్చుకొమ్మ
* * * * *
సీ॥ జాతీయవిద్యా ప్ర + భారత భాస్కర మహా
తేజమై యొనెన్ నేదివ్యమూర్తి
స్వేచ్ఛవన మహా + ట్టించి ప్రభుత్వ గౌ
రవ ముజేషించె నేమృతజుడు
తనదేశసేవ చే + తన ప్రజావిశ్వాస
మును గాంచగలె నేపుణ్యతముడు
ఆంధ్రజాతీయ వి + ద్యాలయకై జీవి
తము ధారపోసె నేవిరులకీర్తి॥
గీ॥ అట్టి శాంతమూర్తి ముఘం + డతులసత్య
ప్రభుండు కొత్తలై హనుమం + రాయ డకట!
భారతసతన పుత్రుల + మహాశోక
వార్ధిబుడగొనె చనియ + స్వర్గమునకు!
సీ॥ గురులనతిక్రూర్తి + భారత సరణ దుః
ఖనలంఛికం జ + ల్లాలెను
కరువుధనంకాకుం + డరయ దాదాభాయి
మరణకోకిలంకం + డరుగలేదు
అభిలాషాస్త్రజ్ఞాని + యగు వివేకానందు
మైలచిమ్ములు సుంత + మాయలేదు
అధిక లేజశ్వాలి + యగు తిలకాజకా
ప్రబునం బూగ లింక + సమయలేదు
గీ॥ అప్పుడే నిన్న స్వర్గాన + కతిధివైతి
వయ్యయో! తేజమది మౌన్య + మట్లు తోచె
చందుడుడు లేని నిశ నాకంబు పోల్చి
మహిళగుణగేయయో హను + మంతరాయ ॥

మ॥ సురలోకాన స్వదేశవిద్య చెడెం + బుక్ నిన్నునబోటికె
బరపకబోలుచున్నా? శానిమెడ మాప్రాబుమా నీదు దు
స్తక కార్యచరణంబు + గ్రంథనిధి + వ్యాకలకొక్కింతయున్
కొంతలోల్లవుగాన కాంతింనుమా + కూర్చొక సుఖంబాదుమా
సీ॥ నీ కీర్తి సాటుచు + నీకలాశాల యా
చంద్రాకమును పృథ్వి + సాగుగాక!
అటు స్వర్గమున కేగింట్టి నీయాత్ముకు!
చిరకావ్యితాంతి + చెలగుంగాక!
జాతీయవిద్య ప్ర + జాంతరంగంబులం
బ్రబలి బానిసవిద్య + కడలుంగాక
నీ కొక్కదీర హిం + మాకోటిసత్య
స్వారాజ్యమును గాంచి + వరలుంగాక
గీ॥ శాంతి యెల్లెడఁజే దేశంబునందు
నిత్యమంగళమై యెప్పు + నెందుగాక
భారతీయుల మానస + ఫలకమును
నిదునిర్మలనాచుంబు + నిలుయంగాక
కాశూరి వెంకటరామా రావు.

* * * * *
చ. ఆదయత సాంధ్రాకమున కంతకనెంతు దీగరానిదా
కొడువయెన్న నాకమున కున్ జనినాడనుమాట దక్కునే
కొనునయులేదు నీకు నయకోవిద! గద్ది సత్యజాత్రమా
పడును పహింపునయ్య సురకంజితపాద సహాయమాండ్రై.
గీ॥ త్యాగములయందె భోగంబు లందినావు
కష్టములయందె సుఖంబు గాంచినావు
సేయందునె మోక్షంబుం జెందినావు
భరి! నిభాగ్య మొదల కప్రాప్య భగవంతు!
చ. చెనుటలురాల్చి చేశితివి నేకకాలయమందు, నందె నీ
యెముకలరాల్చినావు, కృతకృత్యుడవైతి, భవత్పదద్వయాం
కములనెటింగి యాంధ్రులు జగద్ధిబుద్ధి వహించుగాక, శాం
తిమయతంబి మాకినును దీవలంబు విధి నెల్లుదున్!
వెన్నురాజు లక్ష్మీపతి.

ఖాసీపాలెం.
కాంగ్రెసు తీర్మానానుసారముగా మాగ్రామవాస్తవ్యు
లెవ్వరు ఇంతవరకు బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారికి పన్నుల చెల్లింప
లేదు. నేడు (డి 3-2-22) ఇద్దరు విద్యార్థు ఇన్ స్పెక్టరులను
వీరినవాసులు ఇద్దరును రిజిస్ట్రార్ పోలీసువారు సలహాను ఉద
యం 7 గంటలకు మాగ్రామముకు వచ్చిరి. సాయంత్రము
2 గంటలకు ప్రభుత్వములకొరకు ప్రభుత్వమున మాయింటికి
వచ్చిరి. మాక్రీంది సంభాషణ జరిగినది. రివిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరు:-
మీరు గవర్న మెంటు కియ్యవలసిన సేస్తుచ్చెనరా?
జవాబు:- మాకాంగ్రెసు తీర్మానానుసారముగా ఈసె
ల 10 వ లేసీవకు పన్నులు ఇవ్వము.
రి. ఇ:-ఈసెల 10 లేదీ దాటిన తరువాత పన్నుల
నిచ్చెదమని వ్రాసిఇచ్చెదరా?
జవాబు:-అలా వ్రాసియచ్చుటకు వీలులేదు, అనాటి
కి కాంగ్రెసువారు ఏలా తీర్మానించెనో అటులనడచెదము.
రి. ఇ:- మీరు కాంగ్రెసు తీర్మానించినటుల నడచెద
రా? గవర్న మెంటు విధించినటుల నడచెదరా?
జవాబు:-మేము కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులము గనుక
కాంగ్రెసు తీర్మానించినటులనే నడచెదము.
రి. ఇ:-కాంగ్రెసు మీద మీకింత గురుత్వ మెందు
లకు?
జవాబు:-ప్రస్తుతబ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు జానపదుల
నగు రయతులస్థితి బాగుగా ఆమోదించుటలేదు. క్రింది అధికా
రుల వ్రాత వైఖరికారులు శిరసాసహించి రయతుల వీడించు
చుండిరి. మాకష్టముల గట్టెక్కించుసాధనముల కాంగ్రెసువా
రామోదించుచుండిరి మా దృఢవిశ్వాసము.
రి. ఇ:-అయితే జప్తున ఆస్తి ఇచ్చెదరా?
జవాబు:-నిరభ్యంతరముగా ఇచ్చెదము. మీకనుకులు
మైన ఆస్తిని జప్తు చేసికొనవచ్చును. తదుపరి రెండు కిమెంటు
సిపాలున్నా ఒకఇల్లడి గుంపిగయు జప్తుచేసిరి. చంద్రమౌలు
గ్రామం బండ్లకొరకు కబురంబిరి. ఆచ్యుతగూడా బండివారక
లేదు. నేను నీదు ఇవ్వమని ప్రార్థించుచున్నాను. జప్తు అవ
సరమైతని వెళ్లిరి అని వ్యంతన వివరామరాజు దెల్పుచున్నాడు.
కార్తీక 18 గట్టి గాని క్రొత్తపొవుగా నెన్నుకొనిరి. వీరు
ప్రస్తుతము“వయసు 9”అనునామమును ధరించిరి. వీరికి 68 వర్షర
ముల వయస్సు. వీరు ఇటలీప్రభుత్వముతో మైత్రితో మెలగద
రని యెంచుచున్నారు.

ఆంధ్ర పత్రిక

విశాఖ పట్టణము జిల్లా - పాలకొండలో సంగమేశ్వర కవిగారి ప్రచారము

గోదావరి జిల్లా - అంతర్వేది తీర్థము - రథోత్సవమాగిసోపుట - అడిషనులు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నిరోధము

గుంటూరు జిల్లా - బాపట్లలో ఆహ్లాదపాటలు - శిక్షలు - పల్నాడు నాయకులకు శిక్షలు

విశాఖపట్టణము మండలము

పాలకొండలో ప్రచారము

గాంధీదాసు కృష్ణమూర్తిగారికి శిక్ష వేయబడిన పిమ్మట పోలీసులనుండి కొమ్మూరి సంగమేశ్వరకవిగారు పాలకొండ వెళ్లి అచట ఆసహాయోద్యమమును సూచించి ఆంధ్రభాషను సూర్యయు, విశేషభావల నభ్యసించుటవలన కలుగు ననర్థము లనుగూర్చియు జాతీయపాఠశాలల ఆవశ్యకతనుగూర్చియు కాంత్రినేలలో ప్రజలు చేరవలె ననియు నుపదేశించిరి. 20 వ తేదీన సారాపాటలు జరుగును. వలంటీరులు ముఖ్యముగ పనిచేయవలెననున్నందున పూర్తిగా చెల్లించుచున్నారు. ఇద్దరు దుకాణములు పూర్తిగాలేవు. చాలమంది రాట్టములమీద నాలుకవేడుచున్నారు. చాలమంది చురుకుగా కాంతినేలలో చేరుచున్నారు.

గుంటూరు మండలము

పల్నాడు నాయకులకు శిక్షలు

వెరుమాళ్ల వాయప్ప, పుచ్చాచెరసింహం, నాశంపట్ల వెల్లి తిరునగరి వరదనూరి, గోలి నల్లికాపునకాశ్రీ, గార్లకు చెరిల నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడెను. వారి నందరిని రాజమండ్రి జైలులకు పంపిరి. అంతః ప్రభుత్వపు, పురిపాక రాసునయ్య గార్లను వదలిరి. భారతదేశ స్థానములలో కొత్తవాలు ప్రవేశించిరి. మరి కొందరినిగూడ జైలుకొందురు. రాసిపూరు చాల మందికి 100 రోజుల పోలీసు పంపుచున్నారు.

గుంటూరు జిల్లా

ప్రభురాసు ప్రచారసంఘము

ప్రభుత్వమునా దీక్షించి ప్రకటనను ఫిబ్రవరి 8 వ తేదీ వాగు బంపిరి.

జిల్లా అధికారిని కలవించిన కఠినవర్తకలకు లాభముగలిగినదని నిరూపించునట్టి వాస్తవమునుగూర్చి, నిరాకరణకార్యమును వ్యాప్తిచేసిన గ్రామములలో రయితులు కొందరు తెలిపి తెచ్చుకొని సరియైన భూమిగ్రస్తులు చెల్లించుటకు ప్రారంభించుచున్నారనియు లేదు నుదోషములను వదలుకొనిన గ్రామాధికారుల లక్షణము మరల తమ రాజీనామాలు సుపరంపించుకొనుటయో, వారిస్థానముల మరి కొందరిని నియమించుటయో లక్షించుచున్న దనియు వార్త లుచుండుచున్నవి. కొన్ని లకు వకూలజేయుట యంతకు దుర్లభముగ నున్నది. అధికారులకు వలంటీరులకు తెలియచుచున్నారు. ఆయనను పని జరుగుచున్నది. ఆహ్లాదపాటలను నిరోధించునట్టి దని యాత్రపులను పొంది ధిక్కరించి వలంటీరులు ప్రాసిక్యూటచేయబడి శిక్షించబడుచున్నారు. ఈనెల 5 వ తేదీనాడు ఆస్తి జప్తులవలన రూ. 500 లు వసూలయ్యెను. ఇతర మొత్తములకు ఆస్తి జప్తుచేయుట జేతు.

బాపట్లలో సారాపాటలు, శిక్షలు

సారాపాటల పాటలు జరిగినవి. సభలు ఈరేంజులు చుకాములవద్ద బోధించుట మాడ దని 144 కూడ ప్రకటించిరి. అదోల్లంపుక మొరరించి బోధించి ఫలము ననుభవించుటకు తెగబడెనులగు వెల్లటకు వలంటీరులు నిశ్చయించిరి గాని పోలీసులు వారిని నిరోధించిరిగాన మల్లాది శంకటకృష్ణయ్య, కూచి జిట్టి సూర్యనారాయణ ప్రభ్రపూడి అప్పిజోగ్యుల దత్తాత్రేయలు ప్రయాణిం గాల్గొనిలో లోనికి ప్రవేశించులిగిరి వారిని పట్టుకొని 2 వారముల శిక్షయు వారి 25 రూపాయలను బాధ్యునాయకులు చెల్లించినచో వారియొకవారము శిక్షయును వేసిరి. శంకట కృష్ణయ్యగారు స్వరాజ్య పతాకమును తీసికొని వెళ్లి యందు కానోలు గాయన కింకాక వారము పావు శిక్షవేసిరి. వారెవ్వరును బాధ్యునా చెల్లించలేదు. శ్రీమతి శివార లక్ష్మీబావమ్మగారు కూడ లోభభక్తి వెల్లటకు ప్రయత్నించిరి. గారి ఆమె భర్తగారు కత్తెవననను గూడ పోలీసులు ఆమెను పట్టుకొని వెళ్లి ఆమె వెలుపలనే యుపహరించిరి. ఆమెను పట్టుకొనలేదు. చాలకాంతియు నెలకొనయున్నది.

గోదావరి మండలము.

అంతర్వేది రథోత్సవము.

అడిషనులు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఆధ్వర్యంతర వెట్టుట

8-వ తేదీన అంతర్వేదిలో రథోత్సవము జరుగవలసియుండెను. రథమునై గాంధీమహాత్మునిపతము నుంచునూడదని గోదావరిజిల్లా అడిషనులు డిప్రీట్టు మేజిస్ట్రేటు వర్గువర్త గారు ఆధ్వర్యం వైట్టిరి. అందు వలన రథమును లాగుటకు యాత్రిక లందరును నిరాకరించిరి. గోదావరి జిల్లా బోర్డు నైసిడెంటు దివాను బహదూరు దురుశేట్ల కేశవగిరిరావు పంతులుగారు చాలదూరము బోధించిరి. కాని యాత్రికలు విసలేదు. వరుణుని వర్త గారుగూడ చాల పట్టుదలతో నున్నారు. ధర్మకర్త మొల్లూరు రాజాగారు ఫించెనదారులకులచే సాహసించ లేకున్నారు. ఈకారణములచే నరసింహ స్వామివారి రథోత్సవమున కిట్టి నిరోధము కలిగినది. అంతర్వేదిని దక్షిణకాశి యందురు. లక్షలకొలది యాత్రికు లియుత్సవమునకు వచ్చెదరు. ధర్మకర్త సాహసించినచో రథోత్సవము సాగియుండును. కాంతిని నెలకొల్పుట మూలమె యాత్రికులకును పోలీసులకును విధి. అట్టిచో వర్త గారు రిటలు ప్రజల మతసంబంధ మగు నుత్సవమున కిధ్వంతరము కలిగించుట వ్యాపకమునా? కానన వర్తగారు ప్రశ్నించుచుగాక అని యొక విశేషమును నెను 19 వ తేదీన నరసింహపురమునుండి తంజావూరు నుండును.

గోదావరిజిల్లా అధికపోలీసుల నియమించుట.

(ప్రభుత్వ ప్రకటన)

గోదావరిజిల్లాలో ఈక్రింద పేరికెంబడిన గ్రామములందు లచ్చట్టు ప్రక్కలందు ఆసహాయోద్యమములన ప్రజలు ఆధికారులకు పన్నుల నియమించుటకును, గ్రామపాలకులు ఉద్యోగముల వదలుకొన ప్రార్థనించుటకు ప్రభుత్వాధికారికావలకు ఇచ్చుముందు కలిగించుట మొదలగు కార్యములనునర్హుమండిరి. అందుచే నావ్రజేయులయందు పోలీసు వారి సంఖ్య నెక్కువ చేయుటకునిశ్చయింపబడెను. వారలకుకు న్యయమును, ముఖ్యులు భరింపవలెను. పన్ను లివ్వవలసిన తేదీ నుండి వారములలోగా తమ పన్నులను చెల్లించినవారిని పన్నులు ఇల్లించ వలె నను బాధ్యత నుండి ప్రభుత్వము వారు తొలగించ వచ్చును. గ్రామములు (1) వెంగలపూడి (2) సింగారం (3) శీతాశరం (4) వైదిప్రావైటి గ్రామములు (5) చిన కొండపూడి (6) రవక (7) రఘుదేవపురం (8) ముగ్గుల (9) దోనకాయలపల్లి (10) వనకు (11) భువ్వగ్రామములు ఇవన్నియు రాజమండ్రి తాలూకామందు గలవు. ఈ ప్రకటన 1922 సం॥ ఫిబ్రవరి 8 తేదీనుండి నెలలవరకు నమలుచునుండును.

కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీ

కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీసభ 2వోలీసా 11 వ తేదీన జరుగునని కాంగ్రెసుజనరలు శైక్రటగిరారు ప్రకటించుచున్నారు

తమిళనాయకులు.

డాక్టరు రాజకా, శాస్త్రిగారలకు

చెరి 1 సంవత్సరము విశిష్టము.

ఈ దిక్కు ఉదయము 9 గంటలకు డాక్టరు రాజకా, డాక్టరు శాస్త్రి, బాలసు బ్రహ్మణ్యంగారలు రహస్యముగ చెర సాలలో విచారించుచుండిరి. ఒక్కొక్కరికి ఒకసంవత్సరము విశిష్టము విధించబడెను. స్వరాజ్యపతాక.

నయస్సునివాసనవారికివిద్య. - పైక్కికపై ఈ నెల 16 వ తేదీ సాయంత్రము 5-45 గంటలకు ప్రయోగసంఘ కార్యాలయమున డాక్టరు జానుభభాయిగారు (నైసిడెన్సి కలకాల అధికపండితుడు) ఉపన్యసించుచు, రాదలమకొనక వారు టిక్కెట్లు పొందవలయును.

వ్యాయామ కళాశాల నిర్వాహకుల సానుభూతి. - మా కళాశాలకు ప్రొఫెసర్ వై. లక్ష్మీజిరావు గారు రెండు సంవత్సరములు ప్రధానోపాధ్యాయులుగానుండి గత జనవరి 6 తేదీ రాజీనామా నొసగిరి. వీరి నిర్వాహకుల మకు మేము వీరివ్యాస బంధు జాతీయ కళాశాలాధ్యక్షులు లుగ నుండి పొందుచున్న మహారాజశ్రీ కోపల్లి హనుమంత రావుగారు స్వర్ణస్థులయిన వినుటకు చాలా చింతిల్లుదు వీరి కుటుంబమునకు వీరి ప్నేహితులకు తమశ్రేయకర్తారా మా రిచారమును తెలుప ప్రార్థించుచున్నాము. - ఆంధ్రవిద్యార్థులు.

కాలక్షేపములు. - ఇచ్చన్న పురియం దిరువదిరోజులుగా మాడుగుల - శ్రీ పార్థసారథిస్వామి యంతరంగ భక్తా

క్రేసరులగు శ్రీమాణి గోవిందదాసుజగారి హరికథామృతార్ణవములచే నాబాలవృద్ధప్రాయము శ్రీ పురుషభక్తజనులందరిమనస్సుల నాకర్షించి, తన పరిశుద్ధాంతరంగజయందు సదా ఓలలాడుచున్న యాత్మని నందటి హృదయములయందు దావిల్పి వింపజేసి కతాశ నామోచ్చారణములచే ధ్యానపావకుల గావించి, యనుభవరూపభక్తితో మనఃపైలర మేళాగ్రాస్తులమై మైమమిచి యానందపడినవిషయ మనుభవనీధము. ఆహ్వానాచార్యుల యనుభూతియు నిట్టిదేకాశోలు. శ్రీవారి పాదశైలం కర్యములకై యనేకభక్తు లనేకరూపములుగా సమర్పించిన కావకలను శ్రీవారి సన్నిధియందు సమీపములో జరుగు సాంవత్సరిక బ్రహ్మోత్సవానందమున కుపయోగపడునటుల శ్రీ దాసోజిగారు దక్షిణి తర్వలో ప్రయాణమై పోదలచియున్నారు. గాన వారివారి గృహములయందు తని కాలక్షేపములు పెట్టెల చిన భక్తులునా, భక్తసమాజములయందు వేర్వేలుగా హరికథలు పెట్టబూనిన సభలవారు నేకీనవించి యాధిక్యిగిగిలు లు కొన్ని కాలక్షేపములు మాత్రమే యవధిల్పెట్టులు నమిగుడు బహిరంగస్థానములందేర్పాటుచేయుట యుచితమనితలచి యీ క్రింద నుదాహరించిన ప్రకారము. - తిరుళ్ళిక్కేటి పార్థసారథి స్వామి సభయందు 1922 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 12-వ తేదీ అదివాం సాయంత్రము 5 గంటలకు "మచేలోపాస్యానము" 14 వంశ శ వారం "గజేంద్రమోక్షం" జరుపడు విషయమును భక్తజనులకు తెలియజేయుటయేగాక, చురుదసా శ్రీ దాసోజిగారు విచ్చేయు నపుడు వారివారి స్థాన సారము జరిపించవచ్చునని నా ప్రార్థన. టిక్కెట్లు తేవు - చల్లా గురుస్వామి క్రేష్టి, మదరాసు.

నూపరు వైజల్ల శుక్రు. - వైసురీ పాఠశాల నూపరు వైజల్ల శుక్రుగృహయేదెను.

వై. ఎం. వి. ఎ. ఓరియంటలు పోటీ. - ఈపాట్ల తెలుగున నీనెల 17 వ తేదీన గోక్షేభవనమున సాయంత్రము 5-30 గంటలకు జరుగును. అభ్యర్థులు కనీసము ఆరగంటయైనను ముందుగా వచ్చియుండవలెను. విషయము ప్రతి అభ్యర్థికిని 5 నిమిషములు ముందుగా తెలుపబడును.

మెలాపూరు సంగీతసభ. - మైసూరు వాస్తవ్యులు విదారం కృష్ణప్పగారు గోపాలనాయకరు పాఠశాలయందు రాగల ఆదివారము (ఫిబ్రవరి 12) సాయంత్రము 4-15 గంటలకు పాటకచ్చేరి గావించురు. చాడయ్యగారు ఫిడేలు, వ్రత్తు స్వామయ్యగారు మృదంగము.

ప్లేగు కలరా. - సాల్మియందు ప్లేగును కలరాయు ను ప్యాపించెను. తాయిపూసము పండుగ కక్కడకు జను యా త్రికులు జాతరగ నుండవలెను.

పోలీసు సభ. - అధికారము. - పోలీసు స్టేషనునందు అధికారి లేనిసమయమున అధికారము నంతను పోలీసు సార్జంటు ఉపయోగింపవచ్చును.

లికనీరు మహారాజుగారు 27 వ తేదీ హైదరాబాదు చేరెదరు. నిజాముగారి అధికారి శాస్త్రికోజు లుండెదరు.

బొంబయి గవర్నరుగారు కత్తిసవానందు పర్యటనము చేయుచున్నారు.

తాతా ఆయిలుకంపెని మూలధనము కోటి 80. లక్షల రూప్యములకు తగ్గించుటకు బొంబయి తీర్మానించుకొనిరి.

బొంబయి రాజధానిలో నిండు వాచి ఒడ్డునుండి బొగ్గు డిపో ఒకటి ప్రమాదవశమున తగులబడెను. లక్షరూప్యములు నష్టము కలిగియుండును.

కలకత్తాలో స్వర్ణ భగవతులు డబ్బు. హెచ్. వి. రావి గ్నకాగారు 7 వ తేదీ సాయంత్రము మరణించిరి.

పోర్టు సెంటు జార్జి గెజటు

ఫిబ్రవరి 7 మంగళవారము

పబ్లికేషన్

జి. ఆర్. ఎఫ్. టాటెనహాముగారు మద్రాసు గవర్నరుగారికి వ్రాసేటట్లు కార్యదర్శిని నియమింపబడిరి.

ఎం. ఇ. కాచిమన వి. సి. ఎస్. గారు రెవిన్యూ బోర్డు నందు ప్రధానసభ్యుడుగనుండి లాండు రెవిన్యూ, సెటిల్మెంటు లకు కమిషనరుగ నుండవలెను.

ఎస్. ఇ. మార్జిరిబాండ్స్ గారు రెండవసభ్యుడుగ నియమింపబడినారు.

ఎల్. టి. హరిసుగారు మూడవసభ్యుడుగ పనిజూచుచుండవలెను.

ఎ. గెలటిగారు సెంటు జార్జి డిప్యూటీ కలెక్టరుగ మార్పుబడిరి. హెచ్. ఎ. బి. వర్మనుగారు గుంటూరు డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

నాకాశాఖ

ఎ. మెకెన్జిగారు మద్రాసు పోర్టు డిప్యూటీ కమిషనరుగ పనిజూడ నిర్దేశించుచుండవలెను.

రెజిస్ట్రేషన్

డాక్టరు గిల్బర్టు స్టేటసుగారు తమ మదరాసు శాసనసభ సభ్యత్వమున కొనసిన రాజీనామా యంగీకరింపబడినది.

థామసు విచారన్ మోయరుగారు మదరాసు శాసనసభయందు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

- (1) మదరాసు రెవిన్యూ రికవరీ చట్టము ii (1861 సెల్) (2) మదరాసు ప్రొవైటరీ ఎస్టేటుల విలేజింగును ఆక్ట్ ii (1894 సెల్) (3) మద్రాసు ప్రొవైటరీ ఎస్టేటుల విలేజింగును ఆక్ట్ ii, మదరాసు హారిడిబరీ విలేజి ఆఫీసు ఆక్ట్ iii (1895 సెల్) ఈ చట్టములందు మార్పులు గల్గించుటకున్న మద్రాసు విలేజింగ్ చట్టము, ప్రాంపు ఆక్ట్ నవరణ చట్టములవైపున చర్చించుటకుగాను (1) మేల్కొను ఎడ్వర్డు కాచిమన (2) నెయిలు మెక్రెయిలు నార్మన్ ఎడ్వర్డు మార్జిరిబాండ్స్ గారు మదరాసు శాసన సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

కట్టయించి రావలింగారెడ్డిగారు శాసన సభ సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

రెవిన్యూ శాఖ

లయనలు కి ఫర్ల హార్విల్లు గారు ఉదయగిరి స్పెషలు సెటిల్మెంటు ఆఫీసరుగ నియమింపబడిరి.

కడియాల పురుషోత్తము పంతులుగారు ఉదయగిరి స్పెషలు సెటిల్మెంటు ఆఫీసరుగ నియమింపబడిరి.

కోరంకి కుప్పస్వామి అయ్యగారు విశాఖపట్నం జేసరు డ్యూటీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

బద్దమాని శివారాయయ్యగారు విశాఖపట్నం స్పెషలు డ్యూటీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

పబ్లిక్ వర్క్స్ శాఖ

తలయూరు సుబ్రహ్మణ్యరామస్వామి అయ్యరు ప్రభుత్వము వారికి పబ్లిక్ వర్క్స్ అసిస్టెంట్ కార్యదర్శిగ నియమింపబడిరి.

ఫౌనిక స్ట్రెచిటలనాకాశాఖ

పమున్ను శైలిమను మధయాన గారు బర్లెరి సెంటు జార్జి డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

రెవెన్యూ సెలెక్షన్ గారు మదరాసు కార్పొరేషన్ సభ్యుడుగ నియమింపబడినారు.

తెక్కాము అప్పయినాయుడుగారు బద్వేలు తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడినారు.

పాలడుగు వెంకట రాయుడుగారు నర్సారావుపేట తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడినారు.

ముత్తుబంగారి రామదాస్ స్వామియ్యరు మవరుగారు చిత్తూరు తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

నావిక్ వెంకటప్పయ్యగారు బద్వేలు తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ఖానుసా హెబు మిర్సా హుస్సేనుజేన్ సా హెబు బహదూర్, ఆర్. రామారెడ్డి యరూరి కరిబనమ్మ గౌడ, రాయల్ లక్ష్మప్పగార్లు ఆదోని తాలూకా సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

శ్రీరాజు ఎం. వెంకటాద్రి అప్పారావుబాద్మరు, ఏలూరి రంగయ్యగార్లు కృష్ణాజిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

భారత శాసన సభ.

డిప్టీ. ఫిబ్రవరి 8:—ఈ దినము ఉదయము భారత శాసన సభ 11 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. కోటలో పేల్చు యన రాజుగారి రాక సందర్భమున గురుగు ఉత్సవములకు ఎంతమంది సభ్యులు రావలసిగా తెలియజేయబడినది అద్యక్షులు కోరిరి. ప్రతిసభ్యుడు ప్రత్యేకముగ పోస్టు యనరాజుకు పరిచయపెట్టుబడును.

ఈ దినము అధికారుల కార్యక్రమము జాగ్రత్తపరచి ట్టు ఏర్పాటు చేయబడిన గాని వారిపని రి నిమగ్నములలో ముగిసెను. ప్రశ్న లేదు అనుగడలేదు.

ఉన్నాదేశరెవెన్యూలయముల చట్టమును సవరించుబిల్లు.

ఉన్నాదేశరెవెన్యూలయములను పేరున మానసిక నైద్యకాలలు అని మార్పుటకు, ప్రత్యేక రాష్ట్రపు పిచ్చివాండ్రపోషణ ఖర్చు లా రాష్ట్రమునుండి తెప్పించుకొనవచ్చుననియు ఉన్నాదేశరెవెన్యూలయముల చట్టమును సవరించు బిల్లు అంగీకరించబడినది. స్వదేశసంస్థానములనుండి కూడ ఖర్చులు తెప్పించుకొనుటకు సెలవిప్పించవలసినదని ఒక రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము కోరెనని సర్ విల్లియం వింగెంటుగారు చెప్పిరి అట్లు చేయటకు ప్రకృత సందర్భములందు వలనబడుగాని, వన మిత్తులగు స్వదేశసంస్థానాధిపతులందరు ఇట్టి వ్యయమును తప్పక ఉల్లించెదరని నావికాసము అని సర్ విల్లియం వింగెంటుగారు చెప్పిరి.

1920 ఆయుధ శాసనపు నిబంధనలు

1920 నూతన ఆయుధ శాసనపు నిబంధనలను పరిశీలించి వానిని ఇంక మార్చిచేయు నుద్దేశముతో నొక నివేదికను రాయాచేయుట కొక కమిటీని నియమించవలసినట్లు ఈసభవారు సభాయత్తులై గవర్నరు జనరలుగారికి శిఫారసు చేయుచున్నారు అని పంజాబు ప్రతినిధి బాబా ఉజ్జాగరుసింగు వేడి గారు పదబాదించిరి. ఈక్రొత్తనిబంధన లన్నిటికలం దతితీక్రముగ వాడేవలెననుచున్నది. లైసెన్సుకీజులు నిష్కారణముగ హెచ్చింపబడినవి. ఒక మేజిస్ట్రేటు ఇతరులకు లైసెన్సునిచ్చుట కధికారమును గలిగియున్నాడు గాని లైసెన్సును బొందవలెనది సత్యము ఆయుధములను గలిగియుండవలెను.

వి. ఆర్. సిక్సా, బాబాబాయిగారు తీర్మానమును బలపజచిరి.

గౌ. సర్ విల్లియం వింగెంటుగారు తీర్మానము సంగీకరించుటకు ఏలాటి ఆక్షేపణలేదనియు, పోతావాదము ఆక్షేపణీయమనియు నాడిరి. విశాఖ నులకు, మ్రాందపులకు ఈ చట్టములో జాతిభేదము నిబంధనలు కొన్ని గలవు అని అనేకులాక్షేపించుచున్నారు. ఏలాటి సవరణ లవసరమాయని భారత ప్రభుత్వము వారికి నీ, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకును ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వములు జరుగుచుండెను. రెండు సిద్ధాంతములు తెలిసెను. జాతిభేదములను తీసివేయవలెను.

- [1] కేసారెడ్డి, [2] రామిరెడ్డి, [3] కాటమ రామిరెడ్డి [4] మురసాని వెంకటరెడ్డి, [5] కుక్కాల్ తిమ్మారెడ్డి, [6] [7] టి. రామిరెడ్డి, [8] రామలింగారెడ్డి, [9] కుక్కాల్ నరసింహారెడ్డి, [10] దేవరెడ్డిగారి శివరామరెడ్డిగారు, [11] హెచ్. ఎం. డి. పింజరి బదాయిసా హెబు బహదూర్ గార్లు డోంగురా లూకా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కే. వేంకటరమయ్య పంతులు, డి. రామారావు పంతులు గార్లు విశాఖజిల్లా జిల్లా సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కె. అప్పలనరమయ్యగారు జనాభా మైత్రు మహమ్మదు అలీ నుల్లానుసా హెబుగారును విశాఖజిల్లా జిల్లా సంఘసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ఎం. రామన్న ఎక్. ఏ. రామస్వామి నాయుడు గార్లు విశాఖజిల్లా జిల్లా సంఘసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

విద్యాశాఖ

పోతరాజు నరసింహంగారు రాజమండ్రి ఆంగ్లకళాశాలలో ఫిలాసఫీ ప్రొఫెసరుగ నియమింపబడిరి.

టి. వి. శేషగిరి అయ్యరుగారు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ నిండిలేటు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడినారు.

న్యాయశాఖ

సెంజి అది సుందర రావాలిగారు హైకోర్టుకు అసిస్టెంటు రికార్డర్లుగ నియమింపబడినారు.

రామమూచూరు వెంకట శేషారెవెన్యూలయముగారు జిల్లా మన గలుగ నియమింపబడిరి. వీరు రాజ్ కలన మార్పుబడిరి.

వై. హరినారాయణగారు గన్నవరము మాపరవైజుగ మార్పుబడిరి.

అరాజకుల హస్తములలో ఆయుధములు దొరకవలెనని చేయుటకు ప్రభుత్వమువా రధికారులను గలిగియుండవలెను. ప్రాంత సామ్రాజ్య శాసనసభ ఉన్నప్పుడు డాక్టరు శ్రీధరా, శ్యామ, సర్దారు సుందరసింగు, యస్. యస్. టెన్జీ గారు లూకా కమిటీగా నియమించబడిరి. అప్పుడు వీరందరు అధికారతరక సభ్యులు వీరి నివేదికను చూచి, మేము నూతన నిబంధనలను నిర్ణయించితిమి, ఇందులో ననేకలోపము లు. ఉదచ్చును. అందరికి ఆయుధముల నిచ్చివేసిన యెడల అరాజకులు గలభూలచేయుచుండురు. పోలీసు వ్యయము విశేషముగ హెచ్చిపోవును. కొందరు మహమ్మదీయ అతివాదులు దౌర్జన్యము నవలంబించెదమని బహిరంగముగ ప్రకటించుచున్నారు. ఆయుధములు లేని కారణమున ఇట్లు దౌర్జన్యము నవలంబించుట కవకాశముండదని వారి కారణములలో నొకటి. సంయుక్త రాష్ట్రములలో నొక గ్రామము లలో సశేకులకు లైసెన్సు ఇయ్యబడినది. అట్లు అత్యల్పము గ బండిపోటులు హెచ్చిపోయెను. (1) బాతిభేదము లుండరాదు. (2) అరాజకులకు ఆయుధములు దొరకవలెనని చేయుటకు ప్రభుత్వమువారికి అధికారముండవలెను. ఈవరకుల గను సరించి నిబంధనలను పరిశీలించుట కొక కమిటీని నియమించుటకు ప్రభుత్వమువారి కేలాటి అభ్యంతరము లేదని సర్ విల్లియం వింగెంటుగారు చెప్పిరి.

తీర్మానము సభ్యులందరికీ వంగీకరించబడినది. మలబారులో సైనిక ప్రభుత్వమును రద్దుచేయుట.

సి. యస్. సుబ్రహ్మణ్యంగారు రిట్లుపదబాదించిరి:—

చదత ను రాజధానియందలి మలబారు మండలములో సైనిక శాసనమును ఉపసంహరించి, సామాన్యపరిస్థితులు నెలకొల్పువలెనని మలబారు ప్రభుత్వమున లేమి ఏర్పాట్లు చేయబడెనో దెలుపవలెను అని ఈ సభవారు సభాయత్తులైన గవర్నరు జనరలుగారికి శిఫారసు చేయుచున్నారు.

శేను మెట్టమెడట సైనిక శాసనమును ప్రకటించకలసి నదని కోరియుంటిని. సైనిక ప్రభుత్వము న్యాయముగ జరిగినది. సైనిక శాసనపు కోర్టువారిని గురించి ఎవ్వరును ఆక్షేపించలేదు. కార్యనిర్వాహకులను గూడ ఎవ్వరును ఆక్షేపించలేదు. శరణా లయములలో అనేకులు బొంబాయివారిచే సంరక్షించబడుచున్నారు. (నాంబాయి సభ్యులు విసంజి, విసంజి అని అజచిరి) విల్లింగుడేడ్ ప్రభుదండకులు, సర్ విల్లియం వింగెంటు గారు వ్యయముగ నచ్చటికి వెళ్లియుండిరి.

మాపిలలు కత్తుచడి జీవించెదమన్నారు. వారికి ఉత్సాహ మెక్కువగాని విద్య కూర్చున్నది. కిలాఫాతు ఉద్యమ ప్రచారకులు వారికి మతపిచ్చిని పురికొల్పిరి. వారిలను మన కపాయము గలిగిన వారు భయపడసాగిరి. భారతదేశమందలి వహమ్మదీయులు తుర్కీ ముల్తానుగారిని మతగురువుగా నెంచి, మహమ్మదీయ ప్రపంచము నంతటిని అతని అధికారముక్రింద వేర్పరుటకు కిలాఫాతు ఉద్యమము బయలుదేరెను ఇటీవల కాంగ్రెసు, కిలాఫాతు సభలలో మాపిలల విప్లవము, దౌర్జన్యము, హత్యలు ఏమాత్రము నిగింపబడలేదు. మాపిలలు దోషులే కాని శాంతి క్రమములను నెలకొల్పుటకు ప్రభుత్వమువా రేమి ఏర్పాట్లు చేయుచున్నారో కనుగొనుటకు సామ్రాజ్య ప్రజలు తొందర పడుచున్నారు. మలబారునందలి నరబూది, తియ్యూ, నాయరు హిందువు లందరికి మాపిలలయందు ద్వేషము మొంక. మలబారులో సిత్తలవారు, సాత్తులవారు ఈ విప్లవముతో శత్రులేదు. మాపిలలవద్ద పరిహారములను తీయుట దుర్భలము రయలు విసాదమరణములు కొందరి ఆజ్ఞాతవలన సంభవించినవి. విచారణ సంఘమువారి నివేదిక దోషులను నిర్ణయించుకొనెను. సున్నపు పూతతో ముగిసినది. ప్రభుత్వమువారు తమకు ఆక్షేపించు వారిని గురించి కఠినోత్తరము పలుకుచుండురు. వారి సేవకులలో తప్పుచేయువారినిద ప్రభుత్వమువా రేలాటిచర్య చేసికొనరు. ప్రభుత్వమువా రీ లోపమును సవరించియెడల. వారికి నిష్పక్షి పాత్రపు బుద్ధితేదని సహకారుల మన మాకు సంకేతములు గలుగును అని ఉపపాదకుడు విశేష.

మాపిలసభ్యుడు మహమ్మదు సాల్మాన్ గారు ఒక వారముక్రిందట తాము మలబారు మండలమునకు వెళ్లియుండి నట్లును, మాపిలసభ్యులను లనేక వేలు పోలీసులు, సైనికులచే గాల్చివేయబడుచుండె ననియు, ఒక గ్రామములో బాటప్రక్క 100 ఇండ్లకు వైగా కాలబడియుండె ననియు, మాపిలలు నాయర్లు, అసహనోద్యమములో చేరినవారు కొందరును చేరి విప్లవమును ప్రారంభించిరి అనిచెప్పిరి. మాపిలశరణా గతులకు శరణయిచ్చెదమన్నారు లేదు. మండల కాంగ్రెసు కమిటీవా రనేకవేలమంది హిందువులకు శరణిచ్చుచున్నారు. సామ్రాజ్య కోర్టులకు వెళ్లి, ఇకవిడట ఎవరిని అరెస్టుచేయనియెడల సమస్త సులభముగ పరిష్కారముగ నున్నది. సైనిక శాసనము ప్రకటించబడిన ఆర్థికములో మూడు విషయములు ముఖ్యము. 1. నిబంధనవిద్య. 2. భూములను ఉదారముగ సాగుచడి కిచ్చివేయుట 3. ఆయోమార్గములను దేశమునందంతట వెట్టుట. భారత ప్రభుత్వమువా లొక కమిటీని ఏర్పాటుచేసి, ఈ సభ సభ్యులను సంబంధించి వచ్చునో తీర్మానించుట.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 9-వ తేది

గురువారము

గాంధీ మహాత్ముని

ప్రత్యుత్తరము

బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ప్రకటనమునకు గాంధీ మహాత్ముడు సగిస ప్రత్యుత్తరము నేటి తంతివార్తలందు గలను. ప్రభుత్వమువారు నిజము నింతగ మరుగుపరచెదరని, మహాత్ముడు హాపించి యుండలేదు. ఆఖరి భారత కాంగ్రెసు సంఘము వారు నవంబరు నాల్గవ తేదీయందున శాసనాధిక్రమణమునకు ఆనుజ్ఞనిచ్చినారు, బొంబాయి అల్లరుల మూలమున సమష్టి శాసనోల్లంఘనమును మానినైచిరి. ఈ నిర్ణయమును వెంటనే ప్రకటించి యుండేది. ప్రజలలో నహింసాధర్మమును వ్యాపింప జేయుటకే, వాలంటీరు సంఘములను అంతట నెల కొనివెంచిరి. వాలంటీరు సంఘములను స్థాపింప నిచ్చి, వారివలన కాటకము గలిగింపకుండనచో, ప్రజలలో నహింసాధర్మమును సుప్రతిష్ఠితము గావించుటకు వీలయ్యెడిది. ఆపును దౌర్జన్యమున కవకాశము తొలగిబోయెడిది. ఉభయపక్షములవారి కిది ఉపద్రవము తొలగి, శాంతి నెలకొనుటకు వీలుగలిగెడిది. కాని, గాంధీమహాత్ముడు సూచించినట్లు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిగ్రహమును పూర్తిగ కోల్పోయిరి. వేల్పుయువరాజుగారి రాక సందర్భమున కలకత్తాలో జరిగిన సంపూర్ణహార తాళమునకు వాలంటీరుభటులు కారకు లయినని, బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు ఖీతిల్లి, వాలంటీరు దళము నడిగిక్రొక్కటకు ప్రారంభించిరి. క్రిమినలు లా సవరణచట్టమును, రాజద్రోహసభాశాసనమును మైకి లేవనెత్తిరి. వివిధ రాష్ట్రములలో ఏ నిర్బంధ శాసనప్రయోగము గావించబడెను. సుప్రసిద్ధులగు నాయకులు, ఈ శాసనములకు గురియయిరి. జనస్వాతంత్ర్యరక్షణకారమై, ప్రజల శాసనముల నతిక్రిమింపక తప్పుపయ్యెను. జన్మస్వాతంత్ర్య భంగమునకు ప్రభుత్వము వారు ఈ తీరున బూననిచో, ప్రస్తుత సందిగ్ధస్థితి యుదయించెడిది గాదు. ఆహింసను శాంతిని సుస్థాపితము గావించుటకై, కాంగ్రెసు సభాదేశము ప్రకారము నాయకులు చేసేది ప్రయత్నములకు ఆటంకము గలిగించుటచే, విషమస్థితి జనించెను. ఇందుకు, సహాయనిరాకరణవలంబులు బాధ్యులు గారు.

దేశమున న్యాయసమృతము గాని నిర్బంధములు విధింపబడెనని మహాత్ముడు తెలిపియుండగా, నిర్బంధములను ప్రయోగింపలేదని, ప్రభుత్వము వారు ప్రతిపాదించియుండిరి. మహాత్ముడి సమాధానమును ఖండించుచు, దేశమునందు పలుభాగము లలోనవలంబింపబడెనిర్బంధవిధానమునకు, ఉదాహరణములను కొన్నింటినిమాత్రము జేర్చినెను. దేశమునందు దిట్టిదర్శనము లేనియెనను గలవనియు, పంజాబుభరతములకన్నను నివి యమానుషము లగు నున్నవనియు, సూచించెను. ఇట్టినిర్బంధములు నాలక, కారాగృహములలో పెట్టెడి శాధ లధిశముగ నున్నవి. రాజకీయనిర్బంధములు చేసినవేరే మేమి? తిక్కనామమును కాపాడబూనుటయే. తానుదెలిసంగతులలో అతిశయోక్తి వ్యయమును ఉన్న

యెడల, బహిరంగముగ తమూహణ యొసగెదననియు, ప్రభుత్వమువారికి సంబంధములేని పక్ష పాతరహితమైనట్లు, వీనిని రుజువుచేసెద ననియు, గాంధీమహాత్ముడు స్పష్టముగ చెలుపుచున్నాడు. గాంధీమహాత్ముడు ఆసత్యమును ప్రతిపాదించిగాని, నిజమును కప్పిపుచ్చిగాని, తనయుద్యమమును కొనసాగింపబూనడు. బొంబాయి అల్లరులు అవమానకరములనియు, విచారదాయకమనియు, మహాత్ముడు అంగీకరించుచున్నాడు. బొంబాయిలో ఏబది ముగ్గురు చనిపోయి రని ప్రభుత్వమువారు తెలిపిరి. వీరిలో నలువది అయిదుమంది సహాయనిరాకరణ పక్షమువారుగాని, వారిలో సానుభూతి గలవారు గాని కలరనియు, గాయపడినవారు 350 మంది ఇట్టివారేననియు, మహాత్ముడు తెలుపుచు, దౌర్జన్యమునకు పాల్పడినవా రొక్కపక్షమువారే గారనియు, సహకారవాదమును, సహాయనిరాకరణ వాదులును, వారిలో స్నేహము నహించిన దుండగిండునుకలసి యల్లరిజేరి, ఫలముభవింపిరనియు, అల్లరిని పోగొట్టి శాంతిని వెంటనే చేకూర్చుటకు సహాయనిరాకరణవలంబులు పాటుబడిరనియు, వారిప్రయత్నములకు సహకారవాదులును, ఇండి వెంటెంటు పక్షమువారును బాగుగ తోడుపడిరనియు, విశేషకరించెను.

ఇందునుబట్టి ప్రజలు వెంటనే తమదోషమును గ్రహించి, తమమార్గమును సవరించుకొని, శాంతిని చేపట్టరని గ్రహించవలెను. ప్రజలు తప్పుల గావించినచో, వానిని వెంటనే సవరించికొనుటకు, మహాత్ముని యుద్యమము ప్రేరేపించుచుండును. ఈ యుద్యమముయొక్క గొప్పతన మిందే గలను. దౌర్జన్యరహితసంచలనముతో జ్యోతియు కలుగజేసికొనవని, ప్రభుత్వమువారు మొదట జేసిన బాసకు ప్రభుత్వమువారు విరుద్ధముగ బ్రవర్తించినందులకు మహాత్ముడు చింతించుచున్నాడు. నిర్బంధ శాసనముల క్రింద గావించిన ప్రకటనలకు రద్దు జేసినచో, ప్రభుత్వమువారు సూచించిన ప్రజాసంచలనమున కవకాశము గడు. వారాపనిని ఇప్పుడయినను కావించవచ్చును. ఫత్వా ఖుదీలను విడుదలను జేయుమని క్రొత్తగ నడుగుటలేదు. ఇది క్రొత్తకోర్కె యని భావింప నలనుపడదు. తన యాజ్ఞలను నిరూపించుటకు రాండుటేబిలు సమావేశమును కూర్చునలయునని గాంధీమహాత్ముడు కోరుచున్నట్లు, ప్రభుత్వప్రకటనము తెలుపుచున్నది. ఇటుల చెలుపుట క్రూరమని, మహాత్ముడు స్పష్టపరచెను. రాండుటేబిలు సమావేశము నందు ప్రజాశయముల గూర్చి చర్చ జరుగును. కాంగ్రెసుసభ ప్రతిపాదించెడి కిలాఫాత్, పంజాబు, స్వరాజ్యాశయములు తప్పనిగాని, హేతుబద్ధము కావనిగాని, తమను నమ్మించుచో, తమతప్పును సవరించుకొందు నని మహాత్ముడు అంగీకరించుచున్నాడు. ఇంతకన్నను స్పష్టప్రతిపాదన మేమి గావలయును? హేతువును హేతువుచేతను, ధర్మమును ధర్మముచేతను నెవరొక్కవలయునని మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. అంతయిగాని, ఏరెంటిని బలప్రయోగమువలన నెవరొక్కరుటకు, మహాత్ముడు సమ్యుత్పిండజాలడు. మహాత్ముడు గోరిన పద్ధతి నవలంబించినచో, ఉభయపక్షములకును సమాధానము గుడురుటకు ఆటంక మేముండును?

మే మిదివరకు సూచించినట్లు, వర్కింగు కమిటీవారి షరతులకన్న గూడ, మహాత్ముడు కోరిన షరతులు మిగుల సులభముగ నున్నవి. ఈ సంగతినే మహాత్ముడు నిరూపించుచున్నాడు. నిర్బంధముల నాపి, నిర్బంధితులకు వదిలివైచి, తమపద్ధతిని ప్రభుత్వమువారు వెల్లడిజేసినయెడల, శాసనోల్లంఘనమును పూర్తిగ నాపివైచెద నని, గాంధీమహాత్ముడు వాగ్దానము జేసి యుండెను.

రాండుటేబిలు సమావేశమును కూర్చు మని యెనను ఆతడు కోరి యుండలేదు. అహింసాధర్మమును ఇంకను విరివిగ వ్యాపింప జేయవలయు నని మహాత్మునియద్దేశము. అందుకనియే, ఉభయపక్షములును తమపనులను శాంతముగను, సౌమ్యముగను జరుపుకొనుటకు అవకాశము నొసగవలయు నని మాత్రము మహాత్ముడు కోరగ, ఆకోర్కెను ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరి. ఇట్టిస్థితిలో దేశమునకు రెండేమార్గములు గనుపించుచున్నవని, మహాత్ముడు చెలుపుచున్నాడు. ప్రజలున్యాయముగనవలంబింపదగినసంచలనమును అరికట్టుచుండ, తీవ్రనిర్బంధములకు వారు లోబడి యెననుయూరకుండవలయును. లేనియెడల ఎన్నియ పాయములున్నను సమష్టి శాసనోల్లంఘనము నవలంబింపవలయును. ఈ రెండుమార్గములలో, ఆత్మగౌరవము గలవా రెవరును మొనటిమార్గము నవలంబించి, నిస్తబ్ధులై యూరక గూర్చుంటు యసంభవ మని, మహాత్ముడు నిరూపించుచున్నాడు. శాసనాధిక్రమణమును చేపట్టక వీలులేనిస్థితి, దేశమునందు జనించినటుల మహాత్మునిప్రత్యుత్తరము సూచించుచున్నది. ఇట్టి స్థితి జనించుటకు, ప్రభుత్వమువారు బాధ్యులగుటచే, వారాస్థితిని సజలంపబూచుకొనుట న్యాయము. అందులకు మహాత్ముడు చక్కని యవకాశము నొసగగ, ప్రభుత్వము దాని నుపయోగించుకొనరనిది.

బొంబాయిలో ప్రచురింపబడెడి "సంధ్యవర్తమాన్" అనేది గుజరాతీ దైనికపత్రిక తనకుదెలిసిన యొక వర్తమానమును ప్రకటించుచున్నది. రాండుటేబిలు సమావేశపు ఆశ ఇంకను తొలగలేదనియు, వేల్పుయువరాజుగారు డిల్లీకి ఫిబ్రరి 14-వ తేదిన వచ్చునపుడు, రాజకీయనిర్బంధితుల నందఱిని వదలిపెట్టెదరనియు, నిర్బంధ శాసనముల నన్నిటిని రద్దుజేసెద రనియు, ఈపత్రిక చెలుపుచున్నది. ఈవార్తయందెంతవరకు నిజము గలదో తెలియదు. ప్రస్తుతపరిస్థితులబట్టి, ఇట్టిఫలితమున కవకాశము లేకున్నను, ఈవార్త నిజమగుగాకయని కోరెదము. వేల్పు యువరాజుగారు దేశమునుండి వెడలిపోయెడిలోపల, ప్రభుత్వమువారు తమనిర్బంధవద్దటిని మానునటుల జేయుట భావ్యము గనుండును. పార్లమెంటుసభయందు జార్జి సార్వభౌముడు మొగ్గుటిదినము ఉపన్యసించియుండెను. దానియందు, పలువిషయములగూర్చి సార్వభౌములు ముచ్చటించినటుల కనపించుచు గాని, హిందూదేశము విషయమై ప్రస్తావన గనుపింపదు. హిందూదేశవిషయమును వదలివైచుటకు కారణము తెలియకున్నది. ఇటీవల, మాంటాగుగారు సార్వభౌమునితో ప్రసంగించినటుల, విదేశతంతి వార్తలు తెలిపియుండెను. అప్పుడు మాంటాగుగారు హిందూదేశసిద్ధిగూర్చి యేమని వివరించియుండిరో తెలియలేదు. రాజప్రతినిధిగారికిని, మాంటాగుగారికిని తీవ్రమగు సభిప్రాయభేద ముదయించెనని, టైముస్ ఆఫ్ సిలోను పత్రిక వార్తయొకటి చెలుపుచున్నది. విషయమై వీరిద్దరుకు భేదాభిప్రాయ ముదయించెనో, తంతివార్త చెలుపుటలేదు. ప్రాయశః, తీవ్రనిర్బంధములప్రయోగము మాంటాగుగారి కిష్టములేదని యూహించెదము. సందర్భము లిటులున్నవి. వీని ననుసరించి, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమపద్ధతిని మాచ్చుకొనురే, లేక మామూలుమార్గమునే ఇంకను నెక్కుడుతీవ్రముగ నవలంబించెదరో చూడవలయును.

అంతర్వేది రిపోర్టువము
కవిశ్రేష్టత మగు అంతర్వేదియందు రిపోర్టున మాగిపోయినటుల, తెలియచున్నది. గాంధీ

కొత్త ప్రభుత్వపు చట్టములు: కొత్తపన్నులు

గ్రామోద్యోగుల వంశ పారంపర్యపు హక్కును తొలగించుట

కొత్తపన్నులు

1894 వ సంవత్సరపు మదరాసు స్వామ్యభూముల (ప్రాప్తయిటరి ఎస్టేట్లు) గ్రామనపుకరీ ఆక్టును సవరించుట కై న బిల్లు

జమీందారి ప్రదేశములలో గ్రామసెన్సును తీసి విధించుటగాను, 1894 వ సంవత్సరపు మదరాసు స్వామ్యభూముల (ప్రాప్తయిటరి ఎస్టేట్లు) గ్రామనపుకరీ ఆక్టును సవరించుట యొక్క ముగిసిన భాగముగా నీ క్రిందివిధమున కాసింపబడ మోడి:-

2. ఈ ఆక్టును 1922 వ సంవత్సరపు మదరాసు స్వామ్యభూముల (ప్రాప్తయిటరి ఎస్టేట్లు) గ్రామనపుకరీ (సవరణ) ఆక్టు అని చెప్పవచ్చును.

2. 1914 వ సంవత్సరపు మదరాసు స్వామ్యభూముల (ప్రాప్తయిటరి ఎస్టేట్లు) గ్రామనపుకరీ (సవరణ) ఆక్టుచే గర్భియైన, 1894 వ సంవత్సరపు మదరాసు స్వామ్యభూముల (ప్రాప్తయిటరి ఎస్టేట్లు) గ్రామనపుకరీ ఆక్టుయొక్క 6 వ సెక్షనులోని 2 క ను సెక్షనును, 18 మొదలు 26 వ వరకు 8 సెక్షనులును, 28 వ సెక్షనును, మొట్టమొదట కాసింపబడినట్లుగా, అనుబంధము ఉన్నట్లు ఎంపాడవలెను. 20 వ సెక్షనులో నున్న "1865 వ సంవత్సరపు మదరాసు 8 వ ఆక్టు 11 వ సెక్షను, 4 వ క్లాజు" అను మాటలకు బదులు, "1908 వ సంవత్సరపు 1 వ మదరాసు ఆక్టు, 33 వ సెక్షను" అను మాటలను, మరియు 18 వ సెక్షనులోను, 25 వ సెక్షనుకు చేరియున్న 1, 3 నిబంధనలలోను ఉన్న "1865 వ సంవత్సరపు మదరాసు 8 వ ఆక్టు" అను మాటలకు బదులు "1908 వ సంవత్సరపు 1 వ మదరాసు ఆక్టు" అను మాటలను ఉంచవలెను.

పల్నాడు వాయకులు

పల్నాడు నాయకుల గురించి పెరుమాళ్ళ శాయన్న, పుచ్చా నరసింహం, నాళం మట్టువల్లి, తిరునగరి నరసమూరి, గోలి మల్లిఖార్జున శాస్త్రిలు గార్లకు, 6 మాసముల కఠినశిక్షను విధించినట్లుల వార్త యరుదెంచినది. క్రిమినలు ప్రొసీజరుకోడ్డు 144 శెక్షను విధివిధ ప్రయోగించబడుచున్న దనియు, నిర్బంధితుల ధానమును ఆక్రమించుటకు కొత్తవారు ముందుకు వచ్చుచున్నారనియు, తెలియుచున్నది. పల్నాడుతాలూకా, కడ్డవనపర్రు మును తయారుజేయు లో, ముందంజ నైచుచున్నది. ఇప్పుడు కొనసాగుచున్న నిర్బంధములు, పల్నాడు ప్రజలకు మంత్రప్రోత్సాహము గలిగించి, స్వరాజ్యోన్మేషమువ్యాపకమునకు తోడ్పడునని భావింపవచ్చును. పాపట్లలో ముగ్గురు స్వరాజ్య సేవకులను విడిచినట్లు, తెలియుచున్నది.

రాజకీయనిర్బంధితులు

రాజకీయనిర్బంధితులకు ప్రత్యేక సౌకర్యముల నొసగునలను నను తీర్మానమును, వంగ ప్రదేశ శాసనసభవారు కావించిరి. ఇట్టి తీర్మానమును పంజాబు, బీహారు, సాయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభలలోగూడ సంగీకరించినట్లుంది. మద్రాసు శాసనసభ్యులలో జన్మిసుపక్షమువారు ఈ తీర్మానము పనికిరాదని, భిక్షాకపుష్టు బట్టిరి. తమకు ప్రత్యేక సౌకర్యముల నొసగుడని, సహాయనిరాకరణవలంబులు కోరుటలేదు. ఈ తీర్మానమును కావించుటచే, తమ ఆత్మగౌరవమును నిలు కొనుటకును భూతదయను వెల్లడించుటకును శాసనసభ్యులకు కొంతపడి అవకాశము లభించును.

మహాత్ముని పటమును రథముపై నుంచుటకు, అడి మనలో జిల్లా మేజిస్ట్రేట్లుగారు నిషేధించుట చే, ఉత్సవ మాగిపోయెను. ప్రజలు రథము లాగుట కంగీకరింపరయిరి. దురుశ్చేటి శేషగిరిరావు పంతులు గారు బ్రతిమాలినను, మేజిస్ట్రేట్లుగారు వారి కోర్కెలను నిరాకరించినట్లు, తంతివార్త డెలుపుచున్నది. దక్షిణకాశీ యని పిలువబడు, అంతర్వేది యందు జరిగెడి యుత్సవమును వీక్షించుటకు లక్షల కొలది యాత్రికు లరుదెంచుచుండును. ప్రజలమత వ్యవహారములలో అధికారులు జోక్యము గలుగజేసికొనుట కాలమున కనుగుణముగనున్నది. ప్రజల సమయమునందు, శాంతముగ బ్రవర్తించి, అహింసాధర్మమును కాపాడి, ఆత్మగౌరవము నిలుపుకొనుట ప్రశంసార్హము.

ఆంధ్రుల నిగ్రహము. ఆంగ్లో-హైందవ పత్రిక ప్రశంస

ఆంగ్లో-హైందవ పత్రికయగు డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెసు పత్రిక ఉత్తరసర్కారులలో సహాయనిరాకరణోద్యమవ్యాప్తిని గూర్చి ఇటుల వ్రాయుచున్నది. "ఉత్తర సర్కారులలో, నెక్కడను చార్జ్ యము తటస్థించిన నిదర్శనము గనుపించదు. ఈ ప్రాంతము లందు కారాగృహమునకు బోవుచున్న వారు, ఇప్పుడు పరిపాలనజేయుచున్నవారితో బాటు పరిపాలనా వ్యవహారమును బాగుగ కొనసాగింప సమర్థులగు తరగతిలోనివారు. ఈ నిరాకరణవాద ప్రముఖుల ననుసరించేవారికి, బుద్ధిప్రతిభ గలదన. పలుకుబడి గలదు. నిరాకరణవాదులు ప్రోద్బలము నందుకన్న, వారిని తిన్నగ నడుపుచో ఎక్కువ బాగుగ సంగతులను గురించినడువగలరు." ఆంధ్ర దేశమునందు నిరాకరణోద్యమము బాగుగ విజృంభించినను, చార్జ్ యము జరుగలేదని ఆంగ్లో-హైందవ పత్రిక డెలుపుట, ఉద్యమవిజయమునకు నిదర్శనమని తలంపవచ్చును. నిరాకరణోద్యమ నాయకులును, వారి యరుచరులును విచక్షణజ్ఞులనియు, సమర్థులనియు డెలుపుటబట్టి ఉద్యమశక్తిని కనుగొనవచ్చును. సహకారమునుగూర్చి ప్రజలకు బోధింపవలయునని, ఈపత్రిక గోరుచున్నది. ఇందుకు మార్పులుగాని, మితవాదనామకులుగాని పనికిరారు. ఏలనన, ప్రభుత్వపక్షమును బోధించుటకు వీరికి వేరేనమిచ్చిరనునభిప్రాయము వ్యాపించుటచే, ప్రజలు వీరిమాటలను నమ్మరట. ఇందుకని, ప్రజల స్వభావలో ప్రసంగింపగల, ఉన్నతప్రభుత్వోద్యోగి యొకరు వెడలి జనులకు బోధింపవలయునట. మంత్రులను, తమను విశవాదిపోయిన వారికింద, ప్రజలు భావించుచున్నారట. కోశాధికారములేక, చేతులలో ధనములేక, మంత్రుల స్థితి శోచనీయముగ నున్నదట. ఇక మితవాదులలో ఇది వరకొందరుద్యోగములను సంపాదించిరి. మరి కొందరు సంపాదించుచున్నారు. వీరెవరును చేయజాలని పనిని, ఉన్నతప్రభుత్వోద్యోగు లెటుల గావించెనో తెలియదు. ఇట్టివారిని ముందుగ ఉత్తర సర్కారులకు పంపవలయునని డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెసుపత్రిక విల్లింగుడను ప్రభుత్వగారిని హెచ్చరించుచున్నది. ఈ హెచ్చరికను ప్రభుత్వము వారెంతవరకు కొనసాగించెదో చూడవలయును. దీని పర్యవసాన మెటులున్నను, ఉభయపక్షముల వారును ప్రజలకు తమతమ యభిప్రాయములను తెలుపుట సమంజసముగ నుండును. సహాయనిరాకరణపక్షమువారు, ఇందులకు అభ్యంతరము జూపదు. ఉభయపక్షములవాదములను విని, ప్రజలు వారయంతట వారు సత్యమును నిర్ణయించుకొనుట శ్రేయస్కర మనుటకు సందియములేదు.

3. సదరు ఆక్టుయొక్క 27 వ సెక్షను 2 వ క్లాజులో 2 వ పేగాలో, 2 వ ను సెక్షను వివరము, "మరియు శాశ్వత శిస్తుతో కూడ చెల్లింపబడిన మొత్తములు స్వామ్యభూముల గ్రామనపుకరీ ఫండు లెక్కకు జనుపెట్టవలయును" అనుమాటలను చేర్చవలెను.

4. సదరు ఆక్టుయొక్క 29 వ సెక్షనులో ఉన్న "తక్కిన తాన్సులను" అనుమాటలకు తరువాత "సదరు ఎస్టేట్లు ఉన్న డిస్ట్రిక్టులోని వైశిష్ట్య ఫండులో నుండి" అనుమాటలను చేర్చవలయును.

5. 31 వ సెక్షనులోని, (1) వ ను సెక్షనుయొక్క (c) క్లాజును, 32 వ సెక్షనుయొక్క (viii) వ క్లాజును మొట్టమొదట కాసి: పబ్లిషింగుగా చేర్చవలయును. ఉద్దేశములయొక్కయు, కారణములయొక్కయు వివరణము.

1920 వ సంవత్సరములో కాయవారి గ్రామములోని గ్రామసిబ్బందరులశిక్షము హెచ్చుచేయబడినది. అనంతరమందు స్వామ్యభూముల (ప్రాప్తయిటరి) ప్రదేశములలో అట్టిమాన్యువకు ఏర్పాటు చేయబడియుండలేదు. మార్పు ఆయివలెనవారే, ప్రస్తుతము 15.81 లక్షల రూపాయల ఖర్చుకు బదులు 81.50 లక్షల రూపాయల మొత్తపు ఖర్చుఅగును. రాజధాని యొక్క ప్రస్తుతపు ఆర్థికస్థితిబట్టి దీనిని రాష్ట్రీయ పన్నుల నుండి భరిండుట సాధ్యము కాదు. స్వామ్యభూముల గ్రామనపుకరీ సెక్సును తీసిగ ప్రవేశపెట్టుటను మద్దేంపబడినది. 1922 వ సంవత్సరము సెల 4 వ తేది. మహమ్మద్ హబిబుల్లా

ఆర్. రామచంద్రరావు, గవర్నరు మెంటు శాక్రిటరీ, లా (లెజిస్లేషన్) డిపార్టుమెంటు. (ప్రార్థనలకు బాధి గెట్టు)

II కొత్తపన్నులు

1922 వ సంవత్సరపు నె 4 రు బిల్లు
గ్రామోద్యోగుల శిక్షణముకొరకున్న, వారియొక్క విధుల నిర్వహణమునకు సంబంధించిన యితర కార్యములకొరకును, రైతువారి గ్రామములలో ఒక సెక్సును (కన్న) విధించుటకై న బిల్లు.

1895 వ సంవత్సరపు 3 వ ఆక్టుయొక్క 3 వ సెక్షనులోని 1, 3 తరగతులలో చేరిన గ్రామోద్యోగుల శిక్షణముకొరకును, వారియొక్క విధుల నిర్వహణమునకు సంబంధించిన యితర కార్యములకొరకును ఒక సెక్సును విధించుటకును దాని యొక్క వినియోగముకొరకును ఏర్పాటుచేయటం యొక్క ముగిసిన భాగముగా నీ క్రింది విధముగా కాసింపబడమోడి:-

1. ఈ ఆక్టును 1922 వ సంవత్సరపు మదరాసు గ్రామసెన్సు ఆక్టు అని చెప్పవచ్చును.

2. ప్రకటన మూలముగా ఆలోచనపడినట్టి గవర్నరు వర్తింపజేయుటచే మదరాసు రాజధానిలోని జిల్లాకుగాని లేక జిల్లాలోని భాగమునకుగాని అది వర్తింపవలెను.

3. ఆయా ప్రదేశములలో ఏ పేరులతో వ్యవహరించుచున్నను, 1895 వ సంవత్సరపు 3 వ ఆక్టుయొక్క 3 వ సెక్షనులోని 1, 3 తరగతులలో చేరిన, ఈ క్రింది అరు తరగతుల గ్రామోద్యోగులకును ఈ ఆక్టు వర్తింపవలెను, ఆతరగతు లేవనగా:-

- (1) గ్రామమునందు లేక నాయకులు. (2) పటేష్, మడిగాల్, పెద్ద కాపులు. (3) కరణములు (అసిస్టెంట్ కరణములుకాదా). (4) గర్జంటులు. (5) డెప్టీలు, తోటీలు, తండ్లారులు. (6) తలయారీలు.

ఒక గ్రామోద్యోగుడు వైతరగతులలో చేరినట్లైతే నవచ్చునాయను సంజేహమును సందర్భములో, అట్టి ఉద్యోగముడు వై తరగతులలో చేరినట్లైతే నవచ్చునో రాజ్, వచ్చే యెడల వాటిలో ఏ తరగతిలోనికి వచ్చునో తీర్మానించుటకు ఆలోచనపడినట్టి గవర్నరుకు అధికార ముండవలయును.

4. ఈ ఆక్టు వర్తింపజేయబడిన ఏకల్లా లేక ఏకల్లాభాగములో గాని, ఈ ఆక్టుయొక్క కార్యముల నిమిత్తము, రైతువారిస్వా

ము లంబియైనా, రైతువారి గ్రామముల హద్దులలోగా నుండి యుండు ఇ నాంధ్రుల వైపున, గ్రామపరిపాలనకు సంబంధించిన కార్యముల నిమిత్తము రైతువారి గ్రామములలో గ్రూపుచేయ నుడి (కలెబులడియింగ్) ఇ నాం గ్రామస్వాములవైపున, అలాగే చివర భాగాని గవర్నరు ఒక కొక్కపువన్నును నిధిచేయ ను. ఈ సెక్సునలన వచ్చుచేయు, గవర్నరు మెంటువారు నిర్దేశించు నియమన, ఈ ఆర్డరు వర్తిండు ప్రదేశములలోని గ్రామోద్యోగు ల చేయు నిమిత్తమున, మరియు వారి విధుల నిర్వహణమునకు సంబంధించిన యితర కార్యముల నిమిత్తమును వినియోగించుటకు వచ్చును.

1922 వ సంవత్సరపు నె 4 రు మదరాసు బిల్లు.

5. ప్రతిజనములముగా రివిన్యూ బోర్డువారు తేలియతే యు ఆచూకేయలను ఆచూకేయల ప్రకారము ఈ ఆర్డరుబట్టి తయారేయబడిన ఆ సెక్సున అట్టిభూముల లేదా ఇ నాం గ్రామముల ప్రతిస్వాములకు కలెక్టరుగారి లేక దానిని తీసికొనుటకు ఆతనిచే ఆధికారమివ్వబడియున్న యితరపుద్యోగమునకి గాని చెల్లించవలయును; అయితే, ఈ ఆర్డరుబట్టి సెక్సునిధింపబడిన ఇ నాంధ్రులను ఇ నాం గ్రామస్వాములను తమ రైతులకడనుండి రైతుల ఆధికారముతో ఉన్న భూముల విషయమై చెల్లించబడవలసి మొత్తములో సగముభాగమును వసూలుచేయుటకు హక్కు కలిగియుండవలెను.

6. ఈ ఆర్డరుబట్టి నిధింపబడు సెక్సుయొక్క లేటు ఈ ఆర్డరు క్రిందజేయబడు ప్రదేశమునందంతటను ఒకేవిధముగా నుండువలెను. అలాగే చివర భాగాని గవర్నరు దానిని నిర్ణయింపవలెనని ఆ ఆర్డరుభూమివచ్చున ఏదయిన ఉన్నయెడల నీటిపన్నును కలుపగా వచ్చుచూ గ్రామస్వాములలో రూపాయికి ఒక అణా కంటే మించియుండకూడదు.

7. పూర్తిగాగాని లేదా కొంతభాగముగాని కిక్కు కట్టబడియుండని ఇ నాం భూముల విషయములలో అట్టి భూములు ఇ నాం ములు కానియెడల చెల్లించవలసియుండు పూర్తిభూమికికైన, నీటి పన్నును బట్టి నిర్ణయింపదగిన లేటుప్రకారము సెక్సునిధింపబడవలెను. అట్టి పూర్తి భూముల నీటిపన్నును, ఇదివరకే స్థిరపరుపబడి తెలిసియుండని పక్షమున రివిన్యూబోర్డువారి నిర్దేశములకును నియమములకును లోబడి జిల్లా కలెక్టరుచే నిర్ణయింపబడవలెను. కలెక్టరుచేగాని, లేదా రివిన్యూ బోర్డుచేగాని చేయబడిన అట్టి నిర్ణయమును ఏ నీటిల బోర్డును మార్చజాలదు.

ఉద్దేశములయొక్కయు, కారణములయొక్కయు, వివరము.

రయతువారి ప్రదేశములలో కరణముల జీతము మార్చబడినప్పటినుండియు, గ్రామమునగుల జీతముకూడ హెచ్చు చేయబడవలెనని పట్టణలలో పదేపదే కోరబడుచున్నది.

2. ప్రస్తుతము గ్రామమునగుల కగు ఖర్చు, 12½ లక్షల రూపాయలకు కొంచెము హెచ్చియున్నది. కరణముల విషయ లోకలె, వారిజీతము కూడ ప్రతి మనిషికిని 15 రూపాయల వరకు హెచ్చింపబడే యెడల, మారమి 29½ లక్షల రూపాయలు హెచ్చు ఖర్చు అగును. కనుక, 17 లక్షల రూపాయలు జాబ్తి మొత్తము చేపట్టవలెను.

3. ప్రస్తుతపు సర్టిఫికేట్ బట్టి యీ మొత్తమును సాధారణపు పన్నులకంటే తీసికొనుటకు పిలువేము. కనుక రయతు వారి గ్రామకారకీ సెక్సును రూపాయల అణాచొప్పున, తిరిగి కిక్కునుటకు అధికారమును వై కొనుట కయి ఉద్దేశించుచున్నది.

1922 వ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెల 4 వ తేదీ మహమ్మద్ హబిబుల్లా.

ఆర్. రామచంద్రారావు, గవర్నరు సెక్రటరీ, లా (లెజిస్లేటివ్) డిపార్టుమెంటు, (ఫోర్ట సెంటు బార్డ్ గెజెట్టు).

III

వంశపారంపర్యపు హక్కులు అంతరించుట

1894 వ సంవత్సరపు మదరాసు స్వామ్యభూముల (ప్రాప్తయిటరి ఎన్టీట్) గ్రామనపుకరి ఆర్డరును, 1895 వ సంవత్సరపు మదరాసు వంశ పారంపర్య గ్రామోద్యోగముల ఆర్డరును సవరించుటకై 1895.

1894-వ సంవత్సరపు మదరాసు స్వామ్యభూముల (ప్రాప్తయిటరి ఎన్టీట్) గ్రామనపుకరి ఆర్డరును, 1895-వ సంవత్సరపు మదరాసు వంశపారంపర్య గ్రామోద్యోగముల ఆర్డరును సవరించుట యొక్క ముగిసిన ఇందువలన నికరించినట్లుగా కానించడమైనది:—

1. ఈ ఆర్డరు మదరాసు స్వామ్యభూముల (ప్రాప్తయిటరి ఎన్టీట్) గ్రామనపుకరి మరియు మదరాసు వంశ పారం పర్య గ్రామోద్యోగముల సవరణ ఆర్డరు అని చెప్పవచ్చును.

2. 1894 వ సంవత్సరపు 2 వ మదరాసు స్వామ్యభూముల (ప్రాప్తయిటరి ఎన్టీట్) గ్రామనపుకరి ఆర్డరుయొక్క 16 వ సెక్షను, 2 వ క్లాజులోనున్న, 1895 వ సంవత్సరపు 3 వ మదరాసు వంశపారంపర్య గ్రామోద్యోగముల ఆర్డరుయొక్క 7 వ సెక్షనులోనున్న ఏమి చెప్పబడియున్నను, 1895 వ సంవత్సరపు 3 వ మదరాసు ఆర్డరుయొక్క 3 వ సెక్షను, 1, 2, 3 క్లాజులలో వివరింపబడిన ఉద్యోగములలో వేసివైన చూచువానిని, అట్టి ఉత్తరపు (పుద్యోగము) కన పనిని చేయుటకు నిరాకరించే లేదా పుషేషించేయెడలగాని, లేక జిల్లా కలెక్టరు తన ఆధి ప్రాయము సవరించి తృప్తికరముగా నున్నట్లు అంగీకరించు కారణమువలన అయిన సేతపు తనపనిని రాజీనామా నివ్వెయెడల గాని, బర్తరపు చేయవచ్చున, లేదా తొలగించవచ్చును.

3. బర్తరపు చేయుటకు లేదా తొలగించుటకైన ఉత్తరువును చేయుటకు పూర్వము, అట్లు బర్తరపు చేయబడుటకు లేదా తొలగింపబడుటకు గల కారణమును చూపుటకు ఆ పుద్యోగమును చూచువానికి జిల్లా కలెక్టరు అవకాశమిచ్చి, అట్లు బర్తరపు చేయుటకు లేదా తొలగించుటకు తనకు గల కారణములను వ్రాతములమున రికార్డు చేయవలెను. 1894 వ సంవత్సరపు 2 వ ఆర్డరుయొక్క 16 వ సెక్షనులోనున్న, 1895 వ సంవత్సరపు 3 వ ఆర్డరుయొక్క 23 వ సెక్షనులోనున్న ఏమి చెప్పబడి యున్నను, రివిన్యూబోర్డుకు అప్పీలు చేసికోవలసిన కాలము ఒక మాసములోపుగా నుండవలెను.

4. అట్లు బర్తరపు చేయబడిన తరువాత లేదా తొలగింపబడిన తరువాత, కలెక్టరు యితరవిధముగా నిర్దేశించిన సేతపు, ఆ పుద్యోగమునకు గల వంశపారంపర్యపు హక్కు నిల్చి పోవలెను; మరియు 1894 వ సంవత్సరపు 2 వ ఆర్డరుయొక్క 10 వ సెక్షనులోని 2, 3 సలు సెక్షనులున్న, 11 వ సెక్షనున్న 1895 వ సంవత్సరపు 3 వ మదరాసు ఆర్డరుయొక్క 10 వ సెక్షనులోని 2, 3, 4, 5, 6 సలు సెక్షనులున్న, 11 వ సెక్షనున్న ఆ ఉద్యోగమునకు వర్తింపకూడదు. మరియు 1895 వ సంవత్సరపు 3 వ ఆర్డరుయొక్క 13 వ సెక్షను సవరించిగాని లేదా మరి యితరవిధముగా గాని ఏ మనిషికిని దావా తెచ్చుటకు హక్కులేదు.

5. 1894 వ సంవత్సరపు 2 వ ఆర్డరుయొక్క 9, 12, 14 సెక్షనులలో ఏమి చెప్పబడియున్నను, ఆ పుద్యోగము భాగీగా ఉండవలెననిగాని, లేదా తన పనిపిని ఒకని చేసి ఆ భాగీని భర్తీచేయవలెననిగాని నిర్దేశించవచ్చును.

1922 వ సంవత్సరపు నె 5 రు మదరాసు బిల్లు ఉద్దేశములయొక్కయు, కారణములయొక్కయు వివరణము.

దేశమునందు కొన్ని భాగములలో కొంతమంది గ్రామోద్యోగులు తమ పనులను చేయుటకు నిరాకరించినందు లేదా కుటుంబములో ఎవనికో ఒకనికి వారసత్వపు హక్కు మూలమున జీతమును లభింపజేయవచ్చునను సమృద్ధిమతో తమ పుద్యోగమునకు ఆకస్మాత్తుగా రాజీనామా నిచ్చియు, గవర్నరు మెంటు వారి రివిన్యూ (పన్ను) వసూలు కాకుండుట్లు కట్టుబట్టమైన ప్రయత్నము చేయుచున్నందున, అట్టి రాజీనామాలు, లేక పనిచేయక తప్పిపోవడమును లేకుండ చేయుటకు తగిన చర్యలను గవర్నరు మెంటువారు తీసుకొనవలసిన అవసరము కలిగినది. కనుక అట్టి సందర్భములలో జిల్లా కలెక్టరు గ్రామోద్యోగుని బర్తరపు చేయుటకున్న, అవసరమైనయెడల తగిన మనిషిని ఎవనివైన నియమించి ఆ భాగీని భర్తీచేయుటకున్న, అధికారము కలిగియుండువలెనని ఉద్దేశంపడుచున్నది. వంశపారంపర్యపు హక్కు నిలిచిపోవున; అట్టి ఏ హక్కునుగాని స్థాపించుటకై దావాను చేయు అధికారముండదు. జిల్లా కలెక్టరు ఇవ్వబడిన స్వేచ్ఛ ఆక్రమముగాగాని లేదా అనుచితముగాగాని చెలాయించబడకుండుటకుగాను, రివిన్యూ బోర్డువారికి ఒక అప్పీలు ఏర్పాటు చేయబడినది.

1922 వ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 4 తేదీ. మహమ్మద్ హబిబుల్లా.

ఆర్. రామచంద్రారావు, గవర్నరు సెక్రటరీ, లా (లెజిస్లేటివ్) డిపార్టుమెంటు, (ఫోర్ట సెంటు బార్డ్ గెజెట్టు).

స్థానికవార్తలు

చెన్నపురి శాంతిసైనికులు-పోలీసువారు.

సిక్కు మహమ్మదీయులు 4 గంటలకు కడసామి కోవలద్ద గణపతి ఆయ్యరుగారిని శాంతిసైనికుడు స్వదేశీనిగూర్చి యు పన్యసించుచుండ పోలీసు యుద్యోగములు వచ్చి “యిచ్చట నుపన్యసించకూడదు రాదారీ బండ్లకు ఆటంకమగును” అని చెప్పిరి. తమరీ కోర్డమీద బండ్లు నడవకూడదని యార్డరు చేసి యున్నారే. ఇప్పుడు బండ్లకు యెట్లుగా నాటంకమగును అని అన్యరుగారిని. పిమ్మట పోలీసులు ఇచ్చట యుపన్యసించకూడదు. వెళ్ళిపోవలసినది యని చెప్పిరి ఆయ్యరుగారు మరల యుపన్యసించ సాగిరి. అంతట పోలీసు యుద్యోగములు ఆయనను ప్లవరుబజారు పోలీసుస్టేషనుకు తీసుకుని వెళ్ళిరి. అప్పుట సుమారు 2000 మంది యుండిరి. ఆ సమయమున సేను బాల కృష్ణలూలు (15 వత్సరముల గుజరాతి) గారు సామాన్యముగా పోవుచుంటిమి. ప్లవరుబజారు పోలీసుస్టేషనువద్ద సముఖస్పెక్టరుగారు నన్ను చూచి నావద్దకు వచ్చి “ఇచ్చట హెచ్చుగా జనులు మహాత్మా గాంధీకిజై అని కేకలు వేయుచున్నారు. జన సమృద్ధి ము మెండుగా నున్నదిగా న మీరు యీ జనులను మైదానమునకు తీసుకొని వెళ్ళవలయును. మీరు నుండు నడచిచో నారంతట వారే మీ వెనుకను వచ్చెదరని చెప్పెను అంతట సేను కట్టుబజారుకు పోవుచుండగా నావైపు నకు జనప్రవాహము తిరిగినది. దట్టనిబజారులో నీసమాచారమును స్వరాజ్య ఆఫీసునకు తెలియపరచుటకు సేను తెలిపొనువద్దకు వెళ్ళితిని. నాతో వచ్చిన బాలకృష్ణలూలుగారు ఆ జనబృందము నకు శాంతి నుపదేశించుచుండ పోలీసు యుద్యోగములు వచ్చి వారిని రెండుగజములదూరమునకు తీసుకొని వెళ్ళిరి. అంతట సేను వచ్చి యాస్థలమున సే యుపన్యసించుచుండ 4 వ ఇన్స్పెక్టరు గారువచ్చి యిచ్చట నుపన్యసించకూడదు. అని చెప్పిరి. మీరు, మీ పోలీసులు, మా సి.వి.డి లు బయటనిలవబడినచో గలాటాయగునని సేను తలచుచున్నాను. తమరు దయచేసి స్టేషనులో నుండవలయును. యీ జనసమూహమును మైదానమునకు సేను తీసుకొనిపోయెదను” అని సేను చెప్పగా వారంగిరించి పూర్వము తీసుకుని వెళ్ళుచున్న బాలకృష్ణలూలుగారినికూడ విడచి స్టేషను నకు వెళ్ళిపోయిరి. తరువాత సేను మైదానమునకు వెళ్ళుచుండగా జనప్రవాహము నాతోటి వచ్చెను. పచ్చయ ప్పు కళాశాల భవనము వద్దకు నిలువ బడి కేకలు వేయవలదు- శాంతముగా నుండుడు. అని సేను చెప్పచుండగా గణపతి ఆయ్యరుగారిని వదలివేసిరి. ఆయ్యరుగారు కళాశాలవద్దకు వచ్చి జరిగిన సమాచారమును చెప్పచుండగా ఇద్దరు సార్థులులు, యిద్దరు కనిష్టేబులు, సి. వి.డి. 4 వ ఇన్స్పెక్టరుగారు అచ్చటకు దయచేసి ఇచ్చట నుపన్యసించకూడదు. అని చెప్పిరి. ఆయ్యరుగారు మరల నుపన్యసించినందున ఆయనను తిరుగా స్టేషనునకు తీసికొనిపోయిరి. పచ్చయ ప్పు కళాశాలవద్ద బాలకృష్ణలూలుగారు వ్రాచినభాషలో శాంతి నుపదేశించుచుండిరి. పిమ్మట మహమ్మదీయు శాంతిసైనికులు విచ్చేసిరి. అప్పుడు ప్లవరుబజారు పోలీసు స్టేషనువద్ద సుమారు మూడువేలమంది యత్యుత్సాహముతో శాంతముగా నుండిరి. 5 నిమిషములు ఆయ్యరుగారిని స్టేషనులో నుంచి వారిపేరు చిరునామా వ్రాసి కొని వదలివేసిరి. పిమ్మట మైదానమున గొప్పసభ జరిగినది. గడ్డ రంగయ్యనాయుడుగారు, కుమారస్వామిశాస్త్రిగారు, యం-యస్- సుబ్రహ్మణ్యయ్యరుగారు కోసం వేంకట్రాయశర్మగారు సీతారామయ్యగారు రాత్రి 7-30 గంటలవరకు గంభీరముగా నుపన్యసించిరి.

వలంటీరు గణపతయ్యరుగారికి శిక్ష

వలంటీరు గణపతయ్యరుగారి కేసు సేను (9 వ తేదీ) విచారణజరిగినది. గణపతయ్యరుగారు రెండుసార్లు ఆజ్ఞోల్లంఘన మొనరించినందుకు రెండు నెలలకులకు చెరి 25 రూపాయలు జుర్రానా వేయబడినది. ఆయన జుర్రానా చెల్లించినందున రెండువారములు విడిచిపెట్ట వేయబడినది. జుర్రానాపును వెనెడెన్ని మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో విచారణజరిగినది. అచట వేలకొలది ప్రజలు చేరిరి. ఆయ్యరుగారిని హోటారులో సెంట్రలులులు తీసి కొని వెళ్ళిరి.

ఒక సవరణ:—ఈనెల 6 వ తేదీ సంచికలో 5-వ

పేజీలో “శిక్షించబడిన రాజమండ్రి నాయకులు” చెన్నపురికి వచ్చుట అను క్రింద వచ్చిన నాయకుల పేరులలో రాజమండ్రి మునిసిపలు వైసు చెయ్యరకు సభ్యురపు అప్పల స్వామిగారి పేరు పొరబాటున ముద్రింపబడలేదు. ఆనాటి ప్రధానవాగ్దశములలో 7 వ పేజీలో ఆంధ్రదేశ నిర్బంధముల అను క్రింద క్రింద అప్పలస్వామిగారిని అనగా సభ్యురపు అప్పలసామిగారిని అని చరువకలెదము. (ఆంధ్ర 211 సం॥)

జూబులు

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా కాలగెనుసంఘము.

యేలూరు - యామానూరు జరుగనున్న క్రొత్తయెన్ని కల సందర్భమున అంధ్రరాష్ట్ర సంఘసభ్యులుగా నుండగోరు వారు తమ పూర్తి పేరు, చిరునామా, ఏ కాలగెనుసంఘములో సభ్యుడుగా నున్నది, యే తాలూకాలో యెన్నిక కోరుకొను వివరించుచు నొక బాటాస్తును 15-2-22 తేదీనాటికి జిల్లా సంఘ కార్యదర్శికి పంపవలయును. దాఖలుతో రు 1-0-0 అభ్యర్థి రుసుముకూడను పంపవలయును. ఎన్నికలు కాలగెను సంఘ ముందు ప్రతి గ్రామమునందును 22-2-22 తేదీ ఆ ప్రాంతములందు జరుగును. ఎన్నికవిధానమును నిబంధనలను ముందు ప్రచురింపబడును.

కార్యదర్శి, దం. నారాయణరాజు.

నెల్లూరుజిల్లా సారాయి గంజాయి

నల్లమందు వేలములు.

ఈజిల్లాలో వైదవివరించిన యేలంపాటలు యాక్రింద వివరించిన గ్రామాదులలో ఆయా తేదీలలో జరుగనున్నవి. ఈజిల్లా పేట 9-2-22, నెల్లూరు, 10-2-22, కవిరి, 11-2-22, కోపూ, 12-2-22, కావలి 14-2-22, కందుకూరు 15-2-22, ఆత్మకూరు 16-2-22, పొదిలి 17-2-22, దర్శి 20-2-22. ఈ యేలము దొనకొండలో జరుగును. (ఉదయగిరి) 21-2-22. ఆయా ప్రదేశములలో నుండు కాలగెను సంఘములు ముఖ్యమైన వారిసహాయమున తీసికొని యేలముల ప్రదేశములలో హాజరై యుండి యెట్టి దొర్లవ్యమున లేకుండా ఆంగ్ల పాటలు జరుగ కుండా చేయవలసిగదిగా కోరడమునది.

కొ. సార్వసాధిక అయ్యంగార్

నోటీసు

జిల్లీ తీర్మానముననుసరించి, ఈజిల్లాలోనున్న తాలూకా లు, ఫిర్యాలు గ్రామములు పన్నులు చెల్లించకుండుటకు సం నిధిమైనందున నోటీసు కనుగొనుటకు ఏర్పరుపబడిన విచారణ సంఘమువారి నివేదికను గమనించి, పన్నులవిషయమై సునకర్త వ్యయను నిర్ధారితపరచుటకుగాను, ఈ నెల ౧౦ వ తేదీ శని వారమునాటి నుండి తిలక్ పేటలో దేశభక్త కొండ వెంక టప్పయ్య పంతులుగారి గృహమునందు మధ్యాహ్నము ౨ గం టలకు "గుంటూరు జిల్లా సంఘసామాన్యసభ్యుల" సభ జరు గును గాక, సభ్యులందరు తమ చుట్టుప్రక్కల గ్రామాదులలో బాధ్యతవహించగల ప్రముఖులగు రయితులతోను ప్రచా కలతోనూడ తప్పక దయాచేయ ప్రార్థితులు.

గుళ్ళపల్లి - రామకృష్ణయ్య, కార్యదర్శి.

రాష్ట్రభాషామహిమిదీపరీక్షలు

మార్చి నెల 26 వ తేదీ ఆదివార మునందు 7 గం-10 గంటలకు క్రిందవివరింపబడిన కేంద్రములయందు హిందీపరీక్ష జరుగును.

కేంద్రములు:— 1 బరంపురము 2 పిఠాపురము 3 రాజ మహేంద్రవరము 4 బెజవాడ 5 గుడినాడ 6 అంగలూరు 7 నుచిలిపల్లె 8 గుంటూరు 9 కూచిపూడి 10 ధూళిపూడి 11 మారిపూడి 12 నెల్లూరు 13 అల్లూరు 14 గూడూరు 15 మద్రాసు 16 తిండినం 17 మాయవరం 18 తంజావూరు 19 తిరు చనాపల్లి 20 తిరువల్లూరు 21 కలవరూరు 22 మరువెలంగాడ 23 కందూరు 24 కోయంబూరు 25 నేలం 26 నెల్లూరు.

ఈపై నడుపరింపబడిన కేంద్రములు కాక యెక్కడైనను పదియింది విద్యార్థులు పరీక్షయందు కూర్చుండినయెడల ఆక్కడ నొక కేంద్రము ఉంచవలెను.

పరీక్షయందు కూర్చుండు వారియొద్దనుండి 3 అకాలు రుసుము తీసికొనబడును.

పరీక్షగంధములు:— (1) హిందీకీమానరీ పుస్తక్ (మద్రాసు హిందీ ప్రచారకార్యాలయము) లేక, బొంబే భాకహరీ (2) బాలరామాధ్యక్షము (3) హిందీశైలిగు తర్జుమా.

పరీక్షాసంబంధమైన వివిధవిషయములూ శ్రీమత రాం భగోనరీ, హిందీపరీక్షాకార్యదర్శి నెల్లూరు, ద్వారా వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును. దిగుబాటు ఫానులు ప్రచారకులబ్యాకగాని కార్యదర్శి గారిద్వారాగాని తెప్పించుకొని రుసుముతో సహా మార్చి 10 వ తేదీలోపుగా కార్యదర్శిగారికి పంపవలయును.

సారిహారశర్మ, హిందీ ప్రచారకార్యాలయము,

పక్షములు—స్వరాజ్యము.

చల్లా జగన్నాథం గారు

ఇప్పుడీ దేశములో పక్షము లెన్నియో ప్రబలియున్నవి. మితవాది పక్షము, గాంధీ పక్షము, జెసాంటుకు పక్షము, నాద్రాసులో ఉపరి జప్తిను పక్షము యిన్ని పక్షమును పనిజేయు చున్నది ఇందు అన్ని పక్షములకు ఉదర్భము స్వపరిపాలనమై యున్నదిగాని జప్తిను పక్షమునకు మాత్రము ఉద్వ్యక్తకాంతి యే యతిశయముగ గాన్పించుచున్నది. ఆయొక్క పక్షమున కేమి, యితరపక్షములవారు అదర్భ మొకటై యుండ అన్వేష సహకారమునకై నోచుకొనరైరి- మితవాదిపక్షము ప్రభుత్వ పక్ష మనవచ్చును. జెసాంటుకు పక్షము స్వోదితమే. గాంధీపక్షము ప్రభావతము యాపక్షముల వారి కందఱకు నందని చున్నను. అందు మితవాదులకును, అందఱకును తావుగలదు. గాంధీ మితవాదులవలె ప్రభుత్వ ప్రేమస్థును గోరును అయితే గాంధీపక్షమును జూచి జప్తినుపక్షముమాత్ర మొకటి నేర్చు కొనవచ్చును- బ్రాహ్మణేతరు డగు గాంధీ యేవిధమైనద్యేమము లేకుండ విశ్వమానవదృష్టితో ఉన్నతోద్యేమతో ఒనిజేయు చుండ బ్రాహ్మణేతరపక్ష మనిపేరుబెట్టుకొని స్వపక్షమువాని వై భ్యజను నెత్తుటయో? అయితే మాది జప్తిను న్యాయపక్ష మనవచ్చును- ఆన్యాయమేమో న్యాయ న్యాయ విచక్షణం డగు భగవంతుడే వివర్ణింపగలడు.

ప్రస్తుతాంశము, మనదేశములో నిన్ను పక్షము లందుట వలన యధిప్రామ ధేనము ప్రబలి ఉద్దేశ మొకటైనను పశ్చి రసంఘర్షణమునకు కారణ మగుచున్నది. ఈ యిన్ని పక్ష ములలోను గాంధీపక్షంబునకు లేమి, యభిమానలేమి, మిగిలి న పక్షములలో కన్న నధికసంఖ్యాకులు గలరు. గాంధీపక్షము సర్వసమర్థుల మైనది. సత్యస్వరాజ్యకాయక మైనది. అట్టి పక్షము నకులనించుటకు యితరులకు 7 యింకా తెలియ నున్నది అలంబింపక పోయినను దానిని విరోధమానక య భిమానము వైన జూపవచ్చును. గాంధీమహాత్ముడు ఆర్థిక శ్రే యమునకైగాక, దేశమునకై ప్రజలకై భారత స్వపరిపాలనము నకై పాటుబడుచు న్నాడు. అందునకు ప్రేమయే మూలాధారము. అందుకు కాగ్యేక్షమలనన దెలియవు. ఇప్పుడు ప్రభు త్వ పద్ధతిలో మాన్చు బెచ్చి ప్రభాస్వాల్పత్యమును నిలుపబెట్టి స్వప్రయత్నముల శ్రేయముల స్వప్రభావరాగముచేతను ధర్మ లుధిచేతను గాని ప్రస్తుత ప్రభుత్వాధికారులవై ద్వేషము నలన గాను. ధర్మము లోయ యధర్మము పాలించునపుడు ధర్మసంస్థా పనకై గాంధీ నంటిగహాత్ముని క్రియహింసాహర్షమున పాలు బడెదరు. కేవల భౌతికదృష్టితో, నున్నతాద్యము లేకుండ సంకుచిత స్వభావులై, దూరబుద్ధి లేనివారలకు ధర్మాధర్మ వి చక్షుజ్ఞాన ముండదు. ఒకవేళ యధర్మమును గుర్తించినను ధర్మ సంస్థాపనహర్ష మాయజాలును. తన్మార్గమును గుర్తించినది గాంధీమహాత్ము డొక్కడే. ఆయన స్వదేశమును పరాధీనమై యున్న దానిని స్వాధీనము చేసికొనకంకణము గట్టికొనియున్నా డు. వివిధపక్షములవారు విరోధమానినను ప్రభుత్వమువారు త మదృక్పథమును మార్చుకొనకుండ నిర్బంధవిధానము నెంతవి ద్యుభింప జేసినను గాంధీకంటి మహాత్ముల సంకల్పమునకు విక ల్పము రా నెదరు. ఉద్యోగసంకల్పముననే విరోధులు స్నేహి తులు గాగలరు. విజయము నిస్సంకయముగ చేకూరును. వివిధ పక్షములవారును యేకముఖమునకు రావలయును. ప్రస్తుతప్రభు త్వవిధాన మందలి లోపములను తమకు దెలియకున్నను ఒకరు చెప్పినపుడైన గుర్తింపవలయును- అలోపములు బోయి ప్రభా థేయమునకై యుక్తమగు నుత్తరప్రభుత్వమును స్థాపించు ప్ర యత్నింపవలయును. ఇట్టిప్రయత్నమును గాంధీమహాత్ముడు స లుపుచున్నాడు భారతదేశములో నధికసంఖ్యాకులకు హిం దూ మహాత్ముడియగుటకు సంయోగము గలగజేసెను. అప్పు థ్యతాదోషమును నివారణ చేసగలెను. ఇదియంతయును దేశ ములో ద్వేషముననది లేక ప్రేమ స్వసమర్థమును స్థాపించుటకే కరూ జేసెనది. ఈ విషయమును యితరపక్షములవారు గ్రహిం పవలయును. ద్వేషభావము విడువవలయును. అందఱకును లాభదాయక మగు స్వరాజ్య సంపాదనముకై త్యాగము జేయ నుద్ద్యులు గావలయును. సంఘర్షణ కేవలము, యన నుత్తరి సర్వదా మనయుండు విమర్శిని భిక్షుభిక్షు మార్గముల గంధరింప క సంభూతమునొనరింపవలయును. కావున వివిధపక్షంబులకు లాగా, సత్య స్వరాజ్య ద్వాయకమగు గాంధీ పక్షంబునకు కలె, లేదా, ఉదభిమాను లై యుండి స్వరాజ్యసంపాదనము

వేల్పు యువరాజు

యువరాజుగారు భోపాలుసంస్థానమునం దున్నారు. అచ్చట వారిగౌరవాగ్ధమై చేయబడిన ఏర్పాటులన్ని యు చక్క గ నున్నవి. నవాబుబీగంగారు స్వయముగ అన్ని ఏర్పాటులు చేయుచున్నాడు. భోలోపంజెములకు, మృగయానినోదములకు, ఉత్సవములకు కొరత లేదు. యువరాజుగారు 7 వ తేదీరాత్రి గ్వాలియరుకు ప్రయాణమయ్యెదరు.

గ్వాలియరు.

యువరాజు 8 వ తేదీ ఉదయం గ్వాలియరు చేరిరి. పిరి స్వాగతమునకై చేయబడిన ఏర్పాటులలో ఎట్టికొరతయు లేకుం డెను. అలంకరింపబడిన ఏనుగులు, గుఱ్ఱములు, ఛత్రములు, చాచ రములకు కొరువలేదు. మహారాజా సింధియాగారు తనకుమార్తె తోను, కుమారునితోను స్త్రీమనుకువై యువరాజునకు స్వాగత మొసంగిరి. (సింధియామహారాని పేరుగార్జున, కుమార్తె పేరు మేరి) ఉచితగౌరవములు జరిగెను.

లక్ష్మీరమణసిపాహిటి వారు యువరాజునకు స్వాగత పత్రము సమర్పించిరి. యువరాజు ఇట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి:— “మీస్వాగతమునకు వందములు సమర్పించుచున్నాను. మాకు టుంబమునకు చేరినవా లెల్లప్పుడు మినుఖము నరయుచున్నా రు. భారతీయుల స్నేహము పొందుటకును వారి యెడల సాను భూతి కనపరచుటకును నేను యావర్తకులను గావించుచున్నా ను. జోదార్యము గల ప్రభువు మిమ్ములను పాలించుచుండుట సంతోషదాయకము.”

8 వ తేదీ రాత్రి యువరాజుగారున గౌరవాగ్ధమై ఒక గొప్పవిందు జరిగెను. ఆసందర్భమున యువరాజుగా రిట్లు చెప్పిరి:—

“మీరు నాకొనంగిన అద్వితీయమగు స్వాగతమునకు వంద నములు సమర్పించుచున్నాను. స్వామ్రాజ్యమునకు ముఖ్యస్నేహి తు లగువారిలో నొకరుగ నుమిమ్ముల కందర్పించుభాగ్యము కలిగి నందులకు సంతసించుచున్నాను. మీ ప్రతిభయన, కీర్తి య అన్వ తీయములు. దీనికారణ మొక్కటియే. మీరు ప్రతివిషయమునం దును, ముందుజెనుక నాలోచింపక, దేశక్షేమముకొరకును. సార్వ భౌమునకు సహాయము చేయుట కొరకును ప్రయత్నించుచు న్నాడు. ఇందుగల్గిన మీరు ప్రజల యొక్కయు పాలనయొ క్కయును విశ్వాసమునకు పాత్రులై యున్నారు. మీరు రాజ్య భారము వహించినదిమొదలు స్వామ్రాజ్యమున కెన్నివిధములో సహాయము చేయుచున్నారు. వై నాలో మీరు స్వయముగ యు ద్ధమొనర్చిరి: విరోధానురోధంగ్రామ సమయమున మీరొనర్చిన సహాయము:కు, నిప్పుండల సహాయమునకు విలీనులేను. ఇదికాక వైనిలకు మీరు చేసిన సహాయము మిశల ప్రకరితేని యము ఈ రాష్ట్రమునందు మీపరిపాలనము అన్నివిధముల ప్రభా సమర్థముగ నున్నది. మీయొక్కయు మీరుటుంబమువారియొ క్కయు ఆయరాగ్యో విశ్వరూఢిభిన్నది కొరుచున్నాను”

లాహోరునందలి ఖాల్సాక శాకాల పరిపాలనసంఘము వారు యువరాజునకు స్వాగత మొసంగవలయునని తీర్మానించు కొనిరి. సంఘమునందు నలుగురు సభ్యులుమాత్రము తీర్మానము నెదిరిందిరి. యువరాజుగారు లాహోరుకు వచ్చునప్పుడు ఖాల్సాకి శాకాలను చూచెదరు.

భారతదేశపటము:— తీలాధరు సుజర్జీకే సంపకు గారిచే బొంబాయియందు ప్రచురింపబడిన “1919 సంభారతదేశ పటము” అనుపటము ప్రభుత్వము వారు కరీష చుకొనిరి.

ఆసహాయకృష్ణ జననము:— ఆనాడుము (ఎల్. కె. డిట్లు, కలెక్టరు) నూడ వశవసుకుకొరి.

పాపట్ల నయికొర్కులో

ఆనాడు నె 8 రూ 1921

పుచ్చా లక్ష్మీనారాయణ- వారి

యె ది రి

ప్రతిపాటులు- 80. నాగండ్ల నానయ్య, 81. యా రామయ్య, 82. కొల్లూరు ముప్పయ్య 123. గుడిమెళ్ల రంగ నాయకగర్తు

వై ప్రతిపాటుల ఆక్షేపణ నిమిత్తం 15-2-22 తేదీ నాయదా నేనుండినది. తి గోనన వారి ఆక్షేపణలు తెలియ పరచుకొనియెట్ల యత్నపాల్చి డిల్లీ ఆవును.

కె. కొక్కలింగం

వ్యతంతరేఖలు

విశాఖపట్టణము

(విశాఖలేఖనంబడి)

ఫిబ్రవరి 1:- మావిశాఖపట్టణమున ౧౮౮౪ వ శతాబ్దము ప్రకారము వేయవేలదని నిశ్చయపరచిన 'ఆభివృద్ధిపట్టణ' యొక్క నాటకమును మొన్న ౮ తేదీన ఉత్సాహవైభవముతో వైభవముగా ప్రదర్శించిరి. తీర్థవర్ధనాత్మకము శ్రీ దీవిజలు మేజిస్ట్రేటువారి నాటక మాడబోవుచున్నామని లేఖనంబడి.

పోలీసు యిన్స్పెక్టరు వారు వైవాహికమును చూడబోయినవారి నెల్లూరు నిర్బంధించి వసుధా దండోరా యొక్క కొట్టింది, ఆశ్రమము వద్ద టిక్కెట్లు కొనుపారిన, భావపైటకు కొంతవంద నిశ్చయపరచిరి. ఎంత చేసిన 'మే' నాటకాల లోని ఫలము పూర్తిగానే నిండెను. తిరిగి ఆనాటకమునే వారే నిన్ను గూడ ప్రదర్శించిరి. మతము తొలిసారి రాత్రి క్రీసేనా సమితివారికి ఆనకాపల్లి ప్రభుభూమి రు. ౨౫-౦-౦ లు కట్టుములు నిశ్చయించిరి. వారి కేంద్రము నిశ్చయించుట.

వెంకటగిరి.

(విశాఖలేఖనంబడి)

ఫిబ్రవరి 2 వ తేదీన యిచ్చుట సారాయి అంక్షలపట్టు జరిగినప్పుడు నెల్లూరు నుండి ప్రచారకుడు వసుధాత్మకాబా మెడికల్ క్రిక ఆ పాటల విషయములు యిచ్చుట రాగా వారి కిది యా గ్రామపాఠశాల 10 మందికి 144 క్షే. నోటీసులు జారీ చేయబడినవి.

నెల్లూరు ప్రచారకుడు యిచ్చుట వెంకట సుబ్రహ్మణ్యం యీ గ్రామములో గాంధీ చతుర్వేద వ్రుపన్యాసము యిచ్చినందుకు పట్టికలోను ఆటంకపరచినాడని 283 క్షే. క్రింద సేము మోపి రు. 15.0-0 లు జరిమానా విధించిరి. ప్రచారకుడు జరిమానా చెల్లించుటకు నిరాకరించగా వెంకట నెల్లూరు విద్యాయుడు విధించి జరిమానాయే విధముగా నయినను వసుధా చేయించు నని నగర మేజిస్ట్రేటుగారు నుడిచిరి. ప్రచారకుడు బాలండయినను వైద్యముతో జరిమానా చెల్లించనని చెప్పి కారాగారమునకు వెళ్లివారు.

గండవరం వార్తలు.

ఈనెల 5 తేదీ సాయంత్రము నెల్లూరు వాస్తవ్యులలో శ్రీమతి పాటూరు బాలసూర్యవర్మగారు స్వరాష్ట్రతత్వమును గురించియు సమస్త దేశభక్తిభావముగూర్చియు శ్రీలత విప్రులముగా బోధించిరి.

ఈ గండవరమున మాగ్రామవాస్తవ్యులు శ్రీయంత బల్ల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు తిలకు స్వరాష్ట్రానికి నలువది రూప్యములు విరాళ మొసంగిరి.

ఈనెల 12 తేదీ చుట్టూము రిఫుంటులకు యాతాలూ కా ప్రభు సామాన్యపథ సంఘ కార్యాలయమున జరుగును.

మర్రిపూడి

హిందీప్రచారక సంఘమువారు మా కోరిక మీద శ్రీ యంత మిట్టవొడ్డి రాజా సరేంక రావుగారిని మా గ్రామములో హిందీ పేర్పుటకు పంపివారు. మర్రిపూడి శంకర గ్రంథాలయములో కో. జ. కు మూడు పర్యాయములు హిందీ పాఠములు చెప్పట ప్రారంభింపబడినవి. యిప్పుడు ౨౦ మంది విద్యార్థులున్నారు. ఇంకను చుట్టూము గ్రామములవారు వచ్చెదరని తలచుచున్నాము. గతకు చెరువుకొనదలచినవారు వెంటనే రావలయునని ప్రార్థించుచున్నాను. (కంబంపాటి రామకృష్ణయ్య)

కోలంగ

ఫిబ్రవరి 12 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ అంశ కావ్యనిధి శ్రీ చెలికాని బద్రిరావు దొరగారు సహాయవాదపథ గావించి గని యు దానికి యి వాల ప్రయత్నములు గావించిరియు ఏమేసా విలేఖ ప్రచారము గావించిరి. తద్వారావారికి ఇది కళంకమా పొందినట్లునై యున్నది. ఇది ఆ సేవిషయము లభ్యములు. అత్తగారు గుండేయి శ్రీయము గలిగియున్నారేను వారు చేకబట్టె యెన్నెని పరమేశ్వరముల సేయుచున్నదియు నేలు సగడింప అనగత్యము. నేటికినిరాటులు చేయించిపేదల కిచ్చుచున్నార కాంగ్రెసుకినులో సంతకము చేసి తిలకునిధి గూడ చెల్లించిన ఒక నాటియనభ్యుని పేరునకు లోటు దెచ్చుట ఆనమంజనము. — యథార్థవాది.

2-వ ఓరియంటల్ కాన్ఫరెన్సు, కలకత్తా

కలకత్తా:- 1922-జనవరి నెల 28-29-30-31 ఫిబ్రవరి 1 తేదీలలో బెంగాల్ గవర్నర్ అధ్యక్షతన కలకత్తాయూని వర్సిటీలో 'సెంట్రల్ ఓరియంటల్ కాన్ఫరెన్సు' జరిగినది.

ఈసభకు ఇండియాలోనుండు బాంబే, మద్రాస్, అల్మోరా, బీహార్, పంజాబ్ మున్నగు ప్రదేశములనుంచి వచ్చిన పండితులేగాక సిల్హట్, బర్మా, వైనా, ప్రాంతముండి కూడా ఏకేంద్రులు. ఆ సభాకార్యములలో చాలా చర్చలు జరిగినవి.

ఈ సభానిర్వహణము నిర్వాహకసమితి ప్రాజెక్టువైట్ వైస్ ఛాన్సలర్ ఆరు నగ అప్రోప్ ముఖ్యంగా ఉత్సాహ ప్రాధాన్యముతో జరిపినట్లు కన్పట్టుచున్నది.

ఈసభకువచ్చిన డెలిగేట్లు మొత్తం ౨౦౦ మంది యుండురు. దినమునకు 3 గంటలు సభయ్య మితకాలమంతయు ఒక్కొక్క ఒమిద్వార్ తనకెవరుతోట్రాంప్రీయరు వర్తకాలను అనుష్ఠి యాడెలిగేట్లును తీసికొనిపోయి కలకత్తాలో మాడ దగిన విశేషఫలములను తన గృహములను చాల గౌరవముగా చూపించుటతో గడిచిపోవుచుండును.

ఈసభయందు పునాలో జరిగిన సభ్యుఓరియంటల్ కాన్ఫరెన్సులోవలె శుద్ధసంస్కృతపండితులకు పరభాషతన కల్పించ నందున డెలిగేట్లుసంఖ్య చాలా తగ్గిపోయినది. అయినను మానుటకు నశిచిచుండునండి మహామహాప్రధానము లగు తోవత్కొన్ని పండితప్రభులు చాలామంది సభనలంకరించిరి.

ఇంగ్లీషు పండితులు మాత్ర ముతస్వామములు పూర్వమీమాంసము వేదాంతము ఇతర కాస్త్రములలోను చాలామట్టుకు జది విరి. 28 తేదీన నేటికా శతాబ్దములో మాత్రమయినను ఒక ప్రతికకు మద్రాస్ నుండి వచ్చిన శ్రీమాన్ విద్యారణ్యపంచాన రామచంద్రా చార్యులుగారు చదువలసినవరుస నెం. 1 వచ్చి నంతట నీ యుపన్యాసము శుద్ధ సంస్కృత మైనందున చదువ నొల్లదని యాక్షేపించిరి. డిబంబర్ 14 తేదీకి లోపలనే నాల్గు పంపిడిన ఉపన్యాసములను గూర్చి వైస్ ఛాన్సలర్ అంగీ కరించి తీర్పులో చేర్చుచున్నార గాన చదివుటకు అధికారము గలదనియు పూర్వ కాన్ఫరెన్సులోమాడ నేను ప్రవేశించియుం డిని. అందుకల్ల ఒక అధికారవిశేషము గలదనియు అచార్యులు గారు తెల్పిరి. అంతట వైడికాన్సెన్స్ ప్రెసిడెంటుగారున్న పూనా కాపురములు డాక్టర్ బెల్వాగృర్ గారు చాలా యో చించి పూనాసభలో డెలిగేట్లుగా నుండువారు చదువనోవును అను విషయమును సభ్యులకు తెల్పి ఉపన్యాసము చదువుటకు శుద్ధసంస్కృతపండితులలో ఈ చార్యులవారొక్కరికి ఉత్తరు విచ్చిరి. అంత అచార్యులవారు ఉపన్యాసమును చదివినది ప్రెసి డెంటుగారు అక్కర్లించి వారు ఋణ్యులు ఆశ్చర్యాయన నూ త్రులు అయినందున ఈ ఉపన్యాస ప్రతిక స్వయముగా పరి శీలసాధ్యము తన బసకెత్తుకొని పోయిరిగాని సభలో నుంచ లేదు. అంతరాతివేక నా యుపన్యాసంబును అమూలము పరికి లించి ముద్రనాథ్యము డాక్టర్ ఖండార్గర్ వరముగ యిచ్చిరి. ఫిబ్రవరి 1 తేదీన రామకాలనిర్ణయముగూర్చి సంస్కృతోపన్యా సమును వైస్ ఛాన్సెల్ ప్రెసిడెంటు అయిన రాయబహదూర్ జోనేశ చంద్రరాయ విద్యాసాధికారిచే చదివిరి. నవనాగరికు లున్నా యుక్తములైనయుత్తులచే ప్రాంతి సిద్ధాంతమైనను ఆనం దించిరి.

శ్రీమితా రామరాజు సేతు నాటక ప్రమాణములూరు

విశాఖపట్టణము నాటకశాలలో

ఈ దిగువ నాటకములను ప్రదర్శించెదరు.

ఈనెల 12 వ తేదీ ఆదివారము

పాదుకా పట్టాభిషేకమును

ఫిబ్రవరి నెల 15 వ తేదీ బుధవారము

ప్రహేద నాటకమును

ఈనెల 18 తేదీ శనివారము

శాకుంతలనాటకము

రాత్రి 9-30 నిమిషములకు ప్రారంభము

టిక్కెట్లు విక్రయము - గూ 3, 2, 1-8-0, 0-12-0, 0-6-0.

శ్రీలంక గూ 2 0-0, 1-0-0, 0-8-0.

M. N. Rao Yadavalli Suryanarayana

Zamindar, Rao

Hon. President. Manager

ఈమని జపులు.

తెనాలి తాలూకా యీమని గ్రామమున ఫిబ్రవరి 5 తారీఖు సాయంత్రము ౮ ఘంటలకు తెనాలి తాలూకా తహశీలుదారుగారు జంధ్యాల స్వామిరాష్ట్రీగారున్న దుగ్గి రాల ప్రేషక్ సముయ్క్ స్పెక్టరు పాతూరు కోశాన్యగాకు న్నూ మాగ్రామమునకు దయచేసి రయితులకు విలిచి పన్నుల చెల్లించవలసినదిగా చెప్పినారు. రయితులందరు మాకు కాంగ్రెస్ ఆజ్ఞయే ఆజ్ఞగాని యితర ఆజ్ఞలతో మాకు నిమిత్తము లేదు. మాకుయూరుజల్లా కాంగ్రెసువారు ఫిబ్రవరి ౧౦ వ తేదీనకు పన్నుల నిలుపుదల చేయవలసినదిగా తీర్మానించుటచే మేమంత వరకు యివ్వచుని చెప్పినారు. అందుమీద తహశీలుదారువారు నామున్న కుమారులనుండిని సెలవిచ్చివారు. సముయ్క్ స్పెక్టరు వారు. రేపు వాడెబ్బచూపించెనని తెదరించివారు. కాని రెండు తులెన్నకు జడిసి పన్నుల నివ్వనందున వెదలిపోయినారు. మరు నటి దినము ౧౧ మంది రిటర్ను పోలీసులతో తహశీలుదారు న్నూ సముయ్క్ స్పెక్టరునూ ౧౧ ఘంటలకు గుట్టపుబండ్ల మీద, వేంచేసివారు. అంతట జపులకు మొదలు పెట్టివారు. గ్రామములోని రయితులు డిల్లీ మరగులు పూర్ణముగా నిర్వహించి కాంతివాతావరణమును పలనడినవారు గనుక ప్రతి రయితు నాయంతికి వచ్చి జపుచేయుము నాయంతికి వచ్చి జపుచేయుచుని, నిశ్చలమైన వైద్యముతోను సహాయనిరాకరణము నందితి పట్టుకదలచేతను పలుకుచుండిరి అంతవారు తిలుపులదీసి జపులచేయుచుని చెప్పామన్నను 'యజమానిలేని కొన్నియండ్ల లోనికి జొరబడి తిలుపులు ప్రద్రలుచేయు తప్పెల సామగ్రి నలగగొట్టియు, యిండ్లలోని వస్తువులు జూరన కరజమియ్యు మొదలగు దుష్కార్యములు చేయుచు చివకు పెద్దిరాజు వెంకట సుబ్బారావుగారియింటికి వచ్చిరి. అచట వారిత్తి మాత్రమే యింటిలో వున్నది. కిన్దు యిచ్చుచుని తహశీలుదారు అడుగగా అమె 'మేము కాంగ్రెస్ తీర్మానానుసారము ఫిబ్ర వరి ౧౦ వ తేదీనకు యివ్వచుని అనుటతోడనే తహశీలు దారు విస్తరింపజ్జు వెతకి జపుచేయుచుని పల్కిరి. యజమాని తల్లిగారు ౧౮ పుట్టుగల వడ్లపుని జూపి నీకు కావలసి యుం టే యీ ౧౮ పుట్టు జపుతెనుకో నీసేమిచేసినను నేను కాం గ్రెసు ఆజ్ఞప్రకార ముందుగాని నీ తెదరింపులకు అడాబిల్తకు జడువ నని సెలవిచ్చివారు. అంత వాడె 8 బస్తాల తీర్పుల వడ్ల వెతకి జపుచేసినారు శ్రీపతి పండితారాధ్యుల కోటయ్యఅయ్య వారు రు. ౦-౧౦-3 యలు యివ్వలసినయిండ్లగా రు ౧౦ యలు కిమ్మరుగల యిత్తడి గంగాళమును తహశీలుదారుగారే యింటిలో జొరబడి తీసికొనివచ్చి జపుచేసిరి. ఎందుకల్ల సమా కోటయ్యగారు రు. 3-౦-౦ లు కిమ్మరుగల చెంబులు యిచ్చి జపుచేసుకో అని అంటే తహశీలుదారు నీయిచ్చుమా (నాస్పెన్సు) అను మొదలగు బూతు చూటలతో లోన జొర బడి గంగాళము శెత్తుకొనివచ్చి జపుచేసి మెదలితివా కాల్చి వేస్తా నని పోయిరి తరువారే కూనల బాపయ్యగారి యింటికి వెళ్లిరి. బాపయ్యగారు పోలసు వెళ్లిరి. వారిని పిలిపించెదము అగు మని వాలంటియర్లు ఎంత బ్రతిమాలినను వినక దుర్భాష లతో నలంటియర్ల తిట్లుచు రిజ్యురు పోలీసుల వరుసగా నిలువ జెట్టి తుపాకులుపెల్చి తిలుపులు బద్దలుకొట్టి లూటీచేయుచుని ఉత్తర్యులిచ్చినారు రిజ్యురుపోలీసులు మాత్రము ఆపని చేయ లేదు. అంత ప్రార్థనాకాకనది. రిజ్యురు పోలీసులు తహశీలుదారు గారు వెలిపోయినారు ఈనాడు గుంటూరునుండి యూగో పియక్ సోల్దరతోసహా ౧౧ ఘంటలకు దయచేయుచు ననియు ప్రజలను మాడ్చివేయుచు ననియు శ్రీవారు సెలవిచ్చివారు ప్రజలెల్లరు దృఢనిశ్చయాలై మన ప్రాణములు పోయినను ఆస్తులు పోయినను శిక్షలు వేసినను కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలకు విరుద్ధముగా కిన్దులు చెల్లించరా దనియు శ్రీగాంధీమహాత్ము డాజ్ఞ యిచ్చే నూరు గ్రామములలో మా గ్రామము కూడా చేర్చవలసినదని జల్లా కాంగ్రెసువాని కోరుటకు తీర్మానించుకొన్నారు. మా గ్రామమున నిస్పటికి ౨౨౦ మంది వలంటియర్లున్నారు. వారు జమాకాంతముతో అధికారులు చేయు దౌర్జన్యములకు తెదరక నిశ్చలచిత్తముతో ప్రశంసనీయుగా కార్యక్రమమును నిర్వహించినందుల కంతయు నందినీయులు.

మాదిగజా మత్తుంజునూరపు, పుల్లిపాక వెంకటరామా రుపు, శ్రీపతి పండితారాధ్యుల నాగలింగ కాశ్రీ, శ్రీపురమల్లు లక్ష్మీనారాయణ, పెద్దిరాజు వేంకట్రామయ్య

నెల్లూరుజిల్లాలో మ||రా||శ్రీ తిక్కనరపు రామి రెడ్డిగారికి ఒక సంవత్సరము కినికెక్కి విధించినందులకు సానుభూతి తెలుపుచు గూడూరుతాలూకా జిల్లాబారుగ్రామ మున సము మ.రా.రా.శ్రీ నెలబల్లె యానాదిరెడ్డిగారు తమముననలు నాకరికి రాజీనామా నొసంగిరి యొకరు తెల్పుచున్నారు.

అనందతాల్కా కాలా వనూలు కావలసిని పూమిడిను
లో 100 కి 98 నొప్పవన యిదివరకే వనూలులేనిది. తై దాటేలా
లోని అనంద తాల్కాకాగూడ వనూలు లేనిది. తైదమును ప్రాసం
భించుట కనుకూల మగు ప్రదేశపుని అనందతాల్కాకాగూడ
యింది యన్నాడు.

సంయుక్త రాష్ట్రములు

చారిత్రాత్మక గలభా

గౌరవపూర్వ విశేషం అలవాదు లీడరు పత్రికకు పంపిన లెంతివార్త 8వ తేదీని చారిత్రాత్మక గలభా నెల కొనినది. బహుళంలో దుకాణము లన్నియును మూయబడినవి. ఇంతవరకు 50 మందిని పట్టుకొనిరి. ఇంకను చాలమందిని పట్టుకొందురు. నెక్కువకుంటున్నవారు యావస్థయందును ఆలు చిట్టలతో గుడి పారిపోయిరి.

నాయకులు రాష్ట్రమును నిర్మించుట

వారీపురు అమోఘ్యవాసు, సయ్యయ మహమ్మదు సుఖాముల్లా (మందల కాంగ్రెసును ఘోషించుట) గాల్గురును గు ఘోషించుటను నాయకులు దౌర్జన్య విషయముల నన్నిటిని ప్రకటించిరి. ఈ దౌర్జన్యకృత్యములను ఘోషించుటకు సహాయమును ప్రాణముతో నున్న మానవులను మంటలలో బడవేసి మాడ్చుటయును ఎక్కువను సవర్ణింపజాలరు. దౌర్జన్యకా హిత్యకృత్యమును బూనినవార మని చెప్పకొనుచు న్యాయకాగన ములయందును నుద్యోగులందును ప్రజలకు గౌరవమును పూర్తిగా తొలగించు సంకల్పముతో నుడకన్యకాముగల పామర జనులకు కొండకు చేసిన బోధనలనునే యిట్టి ఘోరములు జరిగెను. దేశ మెట్టి ప్రబలిపత్తునకు పాల్పడియున్నదో యిది వరకు గుర్తించుకొనుటో వేరేయి లోకమైన గుర్తించెదనని నమ్మెదము" అని నాయకులు వ్రాసిరి. ఈ దారుణకృత్యముల వలన కాంగ్రెసు సంఘాభ్యుదయ మార్తీ సుఖాముల్లాగారి మనసు పూర్తిగా చెదరిపోయినది. సంయుక్త రాష్ట్రములలో ఆక్షోల్లం భునమును ప్రారంభించవద్దు. ముఖ్యముగా ఘోషించుటకు మండల మున ప్రారంభించకూడదని మార్తీ గు మహమ్మదును నాకేం అజ్ఞానభావనాగారిని తంతివార్తలను పంపిరి.

ఫిబ్రవరి

ఇండియా ప్రభుత్వము-అల్లావు మహారాజు

ఫిబ్రవరి 9వ తేదీన వుహారా గలభా నడంచుటకు సేనలను పంపి సహాయము చేసినందులకు యిండియా దౌత్యమువారు అల్లావు మహారాజుగారి నభినందించిరి.

రిడింగు ప్రభుత్వ మాంటాగూ గార్లు

ఫిబ్రవరి ప్రాయములు

మదరాసు మొయిలుపత్రిక

ఇండియానుండి మాంటాగూ గారికి రాజ్యపత్రానికి రిడింగు ప్రభుత్వమును ఆభిప్రాయభేదము కలిగినది. వారిద్దరు ఒకటిపట్టు దలలతో నున్నారని యిండియా పత్రికలకు మర్యాదలలో లో పేమియును లేదని నిరూపింపబడినది. తంతివార్త వచ్చినది.

నిర్బంధ శాసనముల రద్దుపరచుట

శ్రీమతిలను పదలుట

దేశీయ నాయకుల సమావేశము

"దేశీయ నాయకుల సమావేశము జరుగుట కింకను అవకాశము తొలగలేదు. యవరాజుగారు యూనెల 14 వ తేదీని ఢిల్లీనగరమునకు వెళ్లినపుడు జరుగుచున్నారలో రాజకీయశ్రీతుల నందరిని కదలుటకును నిర్బంధ శాసనముల రద్దుపరచుటకును ప్రకటనము చేయబడునని నమ్మక మైనవార్త మాకు తెలిసిన"దని బొంబాయిలో గుజరాతిభాషలో ప్రకటింపబడుచున్న సందర్భా వర్తమాన అనుదినపత్రిక ప్రకటించినదని జన్మిగునపత్రిక నాకుచున్నది.

19-2-22 తేదీని లక్కవరం బోర్డు హిందూ యెలిమెంటరీ స్కూలులో "చింతిపూడి రేంజీ ప్రాంతం పాఠశాల ప్రభుత్వ సమావేశము" జరుపబడును. గాన సదరు తేదీనాటికి చింతిపూడి రేంజీలోని బోర్డు, హిందూ, మరాఠీ, మహమ్మదీయ, రిజర్వు, మిషను పాఠశాలలోని యువపాఠ్యము లందఱు రాప్రాధికారులు, పబ్లికలకు భోజన కడపాయములు చేయబడును—పుల్లభాట్ల వెంకట సుబ్బారావు.

సత్వేషణి గాలూక్రా పొలుకుపాడు ఆంగ్లానుచుననబు కొనూరి సోపానాదరిగారు తమపనికి రాజీనామానిచ్చిరి.

ప్రతాపపత్రిక మానవసృష్టికేసు అక్కిలను లక్ష్మీ జిల్లా జడ్జిగారు డిస్మిస్ చేసిరి.

విదేశ వార్తలు

ఆంగ్ల పార్లమెంటు

సార్వభౌముని ప్రసంగము

డిసెంబరు 7:—పార్లమెంటును తెరచునమయమున జార్జి సార్వభౌమును ముఖ్యసంగతుల నిట్లు నుడిచెను:—వాషింగ్టను సమావేశము భావి అంతర్జాతీయ సంబంధబాంధవ్యములకు శుభకమును సార్వభౌమును నుడిచెను.

ప్రభుత్వమువారు, సమీప ప్రాంతములను పరిష్కరించుటకు ప్రయత్నించు మండెదరు. మెక్సికోనుండి, రాబోవు పర్యాయము పారిసునందు సమావేశమైనపుడు, అన్ని పక్షముల వారికిని గౌరవకరముగ నీ సమస్యను పరిష్కరింతురని తెలచెదను.

రాబోవు సంవత్సరమున ప్రభుత్వమును సాధ్యమైనంతవరకు తగ్గించుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించెదరు. పౌరులమైన వ్యయభారమును ప్రభుత్వమువారు ప్రజాక్షణము మున్నగు వానికి అవసరమగుంతవరకు తగ్గించెదరు.

వివిధ స్వతంత్ర రాష్ట్రములు ఆంగ్ల సామ్రాజ్య భాగస్వామిగ జేర్చుకొను సమయమునకు ప్రపంచసంతయ నెదురుచూచుచున్నది. వివిధ యెడలండిక నమలులో పెట్టుట కవసరములగు సాధనములను విచారించుటకు త్వరలోనే పార్లమెంటువాని ప్రభుత్వమువారు కొరెదరు. ఇండిముటీ బిల్లును బహుమతి ప్రవేశపెట్టెదరు.

అంతర్జాతీయ పోటీలను అనుమానములను పోగొట్టుటయు ప్రపంచమునందంతటను వర్తక స్థితిని సరిజేయుటయు మాత్రమే కార్యక సమస్యను పరిష్కరించుటకు మార్గము జెడో వానమావేశము చాల యూరపు సమస్యలను నిర్మూలకముగ పరిష్కరించును. యూరపు ఆర్థిక పునర్నిర్మాణమునకు అవసరములగు విషయములను వారు పరిష్కరింతురని నమ్మెదను.

ప్రభుల సభాసంస్కరణమునకును రెండుసభలకును గల సంబంధములు నిర్ణయించుటకును నలచోలు పార్లమెంటువారికి నివేదించబడును.

అంతర్జాతీయ వ్యాపారసంఘ నిర్మాణమున కొకబిల్లు ప్రవేశపెట్టబడును. ఇందువలన సామ్రాజ్య వివిధభాగములందు సహకారాభివృద్ధి వలనపోవుట, వ్యయమును తగ్గించుట మున్నగు కార్యముల సాధించుటయందు ప్రభుత్వమువారికి వీలు గలుగును.

రాజప్రతినిధి—మాంటాగూ

ఆభిప్రాయ భేదములు.

ఫిబ్రవరి 8:—భారత రాజ్యపత్రానికి గారిని మాంటాగూ గారికిని తీవ్ర ఆభిప్రాయభేదములు గలిగినది తెలియుచున్నది. వాషింగ్టను సభ.

అధ్యక్షులను ముగింపు డివన్యాసము

ఫిబ్రవరి 8:—వాషింగ్టను సభ ముగించు సందర్భమున హార్డింగ్ అధ్యక్షుని యువన్యాసమును సభికులు మధ్యమధ్య కాలాభ్యంతరము చేయలే వినిరి. అంతంత ప్రాచ్య సమస్య పరిష్కరింపబడినందులకు అభ్యుదయం కను సంతసమును తెలిపెను. ఈ సమస్యతో నమెరికాలోకి ప్రత్యేక సంబంధము లేదనియు ప్రపంచమంతటితో గలది ఈ యెడలండికకు తీవ్రతావారు సంతసించి గని వాడుదలసిరి. ఈ సమావేశ మొక్కటితోనే ముగించలేదనియు ఇకమీద నిట్టి సమావేశములు చాల జరుగుననియు నాయన తెలిపెను.

సభ ముగింపబడినది.

బ్రిటిషు ప్రతినిధులు

బాల్కన్ గాదును మరియెల్ల బ్రిటిషు ప్రతినిధులును ఆంగ్ల దేశమునకు వెడలిరి.

కాశ్మీరు

కాశ్మీరు తన తెల్లతలపాగాతో, అధినివేశ ప్రతినిధులతో గలసి యెడలండిక పత్రమునై సంతకము జేయుటకు అధ్యక్షుని సమాపించినపుడు భావము లాశ్చర్యము నందిరి.

హంటంగు బడింబడిక

వాషింగ్టనునందు బ్రిటిషు ప్రతినిధులు వాషింగ్టనును వైవాచారి కిచ్చుటకు సమ్మతించినందులకును, హంటంగు సమస్యయందు బ్రిటిషువారు చైత్రావారియెడల గన్పరచిన మైత్రికిని మార్గ బ్రిటిషు అధికారులకు వైవాచారియారి తమ ప్రభుత్వము తరపున కృతజ్ఞతను తెలిపెను.

క్రాంతిపోరు

క్రాంతిపోరుగారి రోమునందు ప్రజల త్యాగముతో నావ్యసించిరి సోఫుగారి పట్టాభిషేకాత్మకము ఫిబ్రవరి 12 వ తేదీని జరుగును.

కార్డినలు గెస్సాగారు తిరిగి పోవునకు కాగ్యదర్శక నియమింపబడిరి.

దక్షిణాఫ్రికాయందు 8000 మంది సమ్మదాదలు ప్రజా ప్రభుత్వము కావలయునని తీర్మానించిరి.

విర్రండువివాదము

ఫిబ్రవరి 6:—ఆలస్టరు మంత్రివర్గము లండనునందీని మున సమావేశమాయెను. ఈ తీర్దక్షిణ విర్రండు ప్రభుత్వమును పన్నవరము సమ్మతించి కలహద్దులు మార్చుకొనిన దక్షిణాఫ్రికా విభముగా 1920 సం॥ మున నిర్ణయింపబడిన సరిహద్దులందు మార్పులు గలిగింపరాదనియు అట్లు గావించినయెడల ఆలస్టరా రొప్పుకొనరనియు, క్రెయిగుగారు లాయడుబార్డిగానికి లేఖ వ్రాసెను. 1921 సం॥ జూలై 20 వ తేదీని లాయడుబార్డిగారు డివెలరాగానికి వ్రాసిన లేఖయందు "ఆలస్టరువారి సమ్మతిలేకుండ వారిహక్కుల నేమాత్రము మార్పుపడరా"దని వ్రాసి యుండెదనియు ఆ వాగానమును నిలుపుకొనవలయు ననియు క్రెయిగుగారు వ్రాసిరి.

భారత అశాంతి

విద్యుత్ గళము నందు భారతవర్గమునందే ఆంగ్లవర్గముల దృష్టితో మాటలాడుచు కిర్కపట్రికుగారు ఇట్లు నుడిచిరి:—నార్తక్తిపు ప్రభువు లేఖయందు తెలిసిన విషయములతో నేనేకీ భవించెదను. తురుష్క-సంధి ఇంకను గావించబడక వుటపోయే భారతమునాన్నదీయ ఆకాంతికి కారణమని నాదుదృఢనమ్మకము.

ఇటలీ మంత్రివర్గము

ప్రభుత్వాభ్యుదయం డెనికోలాగారు క్రొత్తమంత్రివర్గమునేర్పాటు జేయుటకు నియమింపబడిరి. ఈ మంత్రివర్గము నేర్పాటు జేయుటకు నియమింపబడిరి. ఈ మంత్రివర్గము ప్రజాస్వామ్య ఆశయములను దెలుపుచుండు ననియు సోషలిస్టుపక్షమునుగూడ వీరు తమలో కలుపుకొందుగని యెంచుచున్నారు.

పర్షియా తిరుగుబాటు.

ఫిబ్రవరి 5:—కబ్రీజు గవర్నరు జనరలుగా రగు ముఖు బర్సు సుల్తానేగారు వెంటనే డెహరాదుకు రావలయునని యాజ్ఞాపించబడిరి. యాధ్యాంగమంత్రిగారు తాత్కాలిక గవర్నరుగ నియమింపబడిన ఇకబత్ ఈల్ ముల్కగారి యాజ్ఞల ననుసరించు చుండవలెనని కోసకులకు రంతి నంపెను.

సుజ్ బల్కనుండి టూబ్రిజు మీదికి వైద్యము వెడలుచుండెను. ఈ తీర్దమునందు క్రిలువే, తంతి వ్యాపారములకు నిరోధము గలిగింప బడెను.

తిరుగుబాటుదారుల జయము.

ఫిబ్రవరి 7:—క్రాంతి గవర్నరు జనరలుగారు టూబ్రిజు నందు ఇరుపక్షములవారిని సమాధాన పరుపలేక పోయిరి. పట్టణమున కొనక్కులు కలముఖములను ముట్టడింపబడిరి పట్టణ మంతయు తిరుగుబాటుదారులవశమున నుండెను. తంతివార్త తీగలు తెగగొట్టుబడినవి. యాధ్యాంగమంత్రి వైద్యముల నచ్చటి కంపు చుండెను. టూబ్రిజునందు లాశాటిఖాను యధికారమున సమాచారములను రహకారము సాగుచుండెను. ప్రభుత్వ విరుపక్షములను శాంతింప జేను నెట్లించు చుండెను. కాని ఇరుపక్షములను సన్నాహము లానర్చు చుండెను. స్థితి విషమముగ నున్నది.

యుద్ధసమయమున ఈ రాకునందు నిర్మింప బడిన రైలు రహదారులను ఆప్రభుత్వమువారి కిచ్చి వేయకలెనని యెంచించుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు వానిని ఎవరికైన నుత్తరిచ్చెదరు.

కూర్కు ఇండియా రైల్వే పనివారిసమ్మె అంశ ముందలేదు. టండ్రపనివారిపట్ల సానుభూతి కనుపరచుచు అలబాహును నడలి పనివారు సమ్మెకట్టిరి. పోలీసువారు స్త్రీవను పారావేయుచున్నారు.

బాలభారతి సమాజమువారు

జై హింద్ మైలవరం పోలులో

కనివారం—మూడితగిన నాటిక రాత్రి నడే.

11-2-22 సారంగధర నాటకము ప్రదర్శింతురు.

కె. పట్టాభి రామయ్య, మేనేజరు.

ఒక్క కై న వమత పోధకుని

సిద్ధాంతములు

మో. క. గంధీగారికి

అయ్యా! తాను భారతదేశములో చేయుచున్న ప్రచారఫలకమును కొద్దిదినముల క్రిందటివరకు నేను చదివిచూచి యుండలేదు. మద్రాసుకు యావరాజు విచ్చేసిన జనవరి 18వ తేదీన బాట్లటవునులో నేను బండిలో పోవుచుండగా నొకపోకి రీలగుంపు 'గంధీజీ' యని కేకలు వేయుచు వాబండిని చుట్టి వేసి రాళ్ళు, పెంకులు, దుమ్మునామీద విసరముగాకు పోకట్లని యాజ్ఞాపించిరి. నాబండిలోనున్నవాని నెత్తుకపోయిరి. నా లాంఛనముగాని, దానినిలవగాని నాకిచ్చివేయుడని వియ్యుద్యమ మాహాత్ముని ప్రకటనయైనను చెన్నపురి కాంగ్రెసుకమిటీ అభ్యుక్తుడైన సింగార వేలగారిద్వారాను ప్రజలకు కోరితిని. కాని లాభము లేకపోయెను. నేనొందిన యవస్థనే పలువురితరుల నుభ విందిరి. కొందరింతకంటె, నెక్కు డనుభవించిరి. నాయద్యప్రము చేత కోరికమును దెబ్బతగులకుండ తప్పించుకొనగలిగిరి. చెన్న పురిలో జరిగిన వృత్తాంతము లెవరో యొకరి యధికారము క్రింద జరిగెనుగాని యభ్యుక్తుల జరిగెను లేకున్నయెడల యంతకంటె సాధికముగ నుండెడిది. నాయనభవమువలన కొన్ని సంఘటలు గ్రహించితిని. అవి మీకు తెలియజేయజోరుచున్నాను.

భారతదేశమునకు పోవేయుచున్నవారి మీరు వెల్లడిచేయుచున్నారు. నావంటి క్రైస్తవచరణోధారులు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారును, ఇంకా చాలామందియు నిట్లే వెల్లడిచేయుచున్నారు. అయితే వీరివిషయములో గత కాలములో, కేశ మునకును ప్రజలకును గలిగిన లాభముల సకములు పొడుట్టల పు. ఇప్పటికిని వీరు చాలలాభములను చేయుచున్నారు. వీని వివరములు మొన్ననుటవసరము.

మీరు చేసిన దానిలోని జమైన్ యభివృద్ధియే మైననున్నదా యని యరుగుచున్నాను. ఎక్కడదైన నొక్కొక్కటివలన యుండెడి హాటులందు రెండు పోచలు పెరుగునట్లు చేసితి ? రాజోవు కాలములో నేమి చుంచి చేయవలెనని సమకట్టియున్నాను? ఇంతవరకు మీరు అల్లరులకు మాత్రము కాకులుగ నున్నాను. పంజాబు అల్లరులకు మీరే కాలకులు. పరస్పరము కారు. మహావ్యధియులలో భిలాభకు అన్యాయముల విషయమై యుద్దేశములు కలిగించినది మీరే. అన్యాయమైనను న్యాయమైనను కలాభకు విషయములో భారతదేశముగాని ప్రజలుగాని, ప్రభుత్వము వారు గాని చేయలేక న దెద్దియు లేదు. చేయగోరుటయు లేదు. అది సంపూర్ణ భారతేశ్వరస్వయ. మీరు స్వరాజ్యము తీసుకవలెనని ప్రగల్భమును పంజాబు న్నాకగాని, యనాపరణ యుక్తములయిన ఖద్దరు, రాట్నములు తెక్కి స్వరాజ్యమును చేయవలసినదెద్దియు మీరు నిర్ణయించి యుండలేదు. ఖద్దరు, రాట్నములు పిల్లలాడుకొనవలసిన విషయములు గాని ఒక గొప్పదేశమునకు లాభము కలిగింపవలసిన గావు స్వరాజ్యము యెట్లువచ్చునని వియ్యుద్దేశము. తద్వార్యతలను స్వీకరించుటకు మిమ్మునుగాని యితరులను గాని మీరు సంసిద్ధము చేయుచున్నారా? ఆచరణయుక్తములయిన యేర్పాటు లేకుండున చేయుచున్నారా? ఏట్లో తెలియకుడ నేమో జరుగునని చెప్పుచున్నారు. ఇదియన్నియు సర్థములేని ప్రగల్భములు.

మీరు చరిత్రముల సర్వసింది వివిధప్రజలెట్లు వృద్ధిలోనికి వచ్చినదియు గ్రహించితిరా? అభివృద్ధియెప్పుడును క్రమముగ అంచెలగను కలుగును గాని విప్లవము చేతను, భ్రష్టము చేయుటచేతను కాదని మీరు గ్రహించితిరా? భగవంతుని వృద్ధిలోనే ప్రదర్శించునో తెలియునా? వృక్షములు, జంతులు క్రమముగ పెంబుగునేగాని ఒకతూరిగా తలెక్రిందుగావు. మీరు ఆకాశము వంకచూచి నక్షత్రముల చలనమును పరీక్షించితిరా? తొందరగ పరుగెత్తునట్లు పడునది పడిపోయి యంతమొందును. యుగాంతములవరకు నుండు సూర్యమండలములు మొదలైనవి చలించునట్లు పడును. ఉదయ మగువరకు నిలవ గలిగిరా? తలుపు తెఱచిన లోనికి వెలుతులు వచ్చునట్లువచ్చు కాంతి వచ్చునా? పర్వత మెక్కువగా కప్పముతో క్రమముగ ననేక మెట్లెక్కువలెను. కాని యెక్కడినుండి క్రిందికి రావలెనని యెడల కొంచెము దుమికినియెడల నిమమములో భూమిచేరును. గంధీగారు! ఆలోచింపుడు. బాగుగ నాలోచింపుడు.

మీరును యితరులకలె భారతదేశమునకు కోరుచున్నారని నమ్ముచున్నాను మీరు స్వయం తీసికొనినమాద్యము సరియైనదికాదు. భారతదేశము స్వరాజ్యమున కర్హులుగుట కట్లు నెఱుగవలెనుగాని తయారుచేయుటకు వీలులేదు. పెంబుగుట యిదివరకునుండి జరుగుచునే యున్నది. బ్రిటిషు ప్రజలను ప్రభుత్వమువారును యితరులకు సహాయము చేయుచున్నారు. చిరకాల భాగము వారి భుజముల నుండి తొలగినప్పుడు సంతసించెదరు. స్వరాజ్యము కావలెనని మీరు చేయుచున్న యత్నముల ఫలితము లిప్పుటికి కలిగినవి చూచినను మీరు తప్పు త్రోవ ను పట్టి రని గ్రహించవలసియుండును. పంజాబు, బొ.బాయి, చెన్నపురి, మలబారులలో మీరు కలిగించినయల్లరులు, దొంగిల్యాలు, దోపిడీలు, క్రాంత్యములు, హత్యలు దహనములు మొదలైనవన్నిటివలన మోసములతోచి తప్పు మాద్యమును పట్టితినిని గ్రహించియుండవలసింది. ఇంకా కన్నులు తెఱవరేమి? మీరాధీనములో నుండుకొనజాలని యల్లరులకు బంజులదే దీయుచున్నారు. వాని నెడగ వ్రొక్కల చురుగ్గా తొలగి పనిచేయుటకు నిరాకరించుచున్నారు. స్వాతంత్ర్యము కావలెనని మీరు కోరుచున్నారేగాని దాని నుపయోగించుటకు మీరు చేకూర్చినది మీ కృత్యముల వలన బహుశయము. ఓ మహాత్మా! మీరు నిజముగ మహాత్ములే యగుపడును. వెనుకకు మరలుదు. ఆత్మత్యాగము, ఆత్మసత్కారము, అన్యోన్య సహకారము అను సూటివార్తమును ప్రవేశింపుడు. ఊరక కేకలుపెట్టి జెండా తెగజ వేరుట మానుకు. మీరుచేత మరేదైన నిజమైన మంచి కార్యముచేయుదు. స్వాధ్యయపూర్వకముగను స్వాగృహ్యగముతోను యితరుల సంపూర్ణ నైవ మందించేను ప్రయత్నించుటను వెక్కిరించుటతో కాలము డపనడు.

చెన్నపురి.

విభేయదా,

20.1.22

జి. మో. వే. మెక్కలేరు.

ఈపత్రికలో నిరర్థక ప్రకటించబడిన ఆంగ్లేయస్ట్రీల రెండుజాబులకు, ఈజాబులకు సరిపోయినది. వాద్యముగాడ క్రైస్తవచరణోధారుల మాక్కులేగావు ఉద్యమమున సరిగ్రహించలేదని శుభ్రమున తేలుచున్నది. స్వోప్రజలకు మతపోధకుడగువాడ, ఒకటి రెండు ప్రత్యేకవిషయములు తీసికొని వానిపై సిద్ధాంతములు నిర్మించుచును ప్రచురించుచును గ్రహించవలెను మాక్కులేగావుని కొట్టిలాతరు దొంగిలించుటలో చెన్నపురిగుంపు పీకివారుగ చరించి రనుట సస్యము. ఈకెట్టిని జ్ఞానములవా రెల్లరు నిందించిరి. ఇది యుద్ధయమునకు సప్తము కలిగించెనని యెల్లరు నొప్పుకొనుచున్నారు. వీలవలెనై నాధారపడియున్న యుద్ధయమునకు సానుభూతిమాపు సుద్దేశముతో దౌర్జన్యము గానించిరి.

కాని బొంబాయి మద్రాసులలో జరిగిన వృత్తాంతములు ప్రపంచవారిములో నూతనవృత్తాంతములలో బొంబాయి స్ట్రీల తలముగ జరిగియుండలేదా? ఆంగ్లేయదేశమునను, స్వాట్లండునందు స్ట్రీల తలెత్తిగ జరిగియుండలేదా? ఆగ్రహావేశులయిన జన సమాచారులు బొంబాయి మద్రాసులలోవలె గాదా కోపము వెల్లడిచేయుదురు? బొ.బాయి, చెన్నపురి ములలోకంటె విప్లవములో నెక్కువ యల్లరులు జరు లేదా? వారిపోకీరీకము చేతనే నాగు దాదాపుగ స్వరాజ్యముగ బడయలేదా?

బొంబాయి, చెన్నపురి యగు జరిగిన యల్లరులను నేనును ఖండించుచుగాని యుద్దేశము నేను విప్లవమువారి యల్లరులనుగాడ నేను ద్వేషించును కాని విప్లవండు యల్లరులకును బొంబాయి చెన్నపురియందు జరిగినవానిని భేదమున్నది విప్లవండువారు ఆచరణయుక్తముగ నిష్కళంకముగను చరించిరి. విప్లవండుస్థితికి కృతీరేకము కాదు గాన నవట నూనడచేయవలయును. తమయుద్దేశమును వారు కష్టపెట్టుచునే గాన వారు నిష్కళంకముగ వివరించిరి. భారతీయ పోకీరీకము అనాచరణీయము, కళంకము నైయున్నది. పోకీరీ తనము భారతీయనకు సరిపడదు గాన ననియనాచరణీయము. భారతీయద్యమము అనచరము చేతనయినప్పటికిని సంపూర్ణ దౌర్జన్యహితముగ నుండునని ప్రకటింపబడినది. పోకీరీతనము కళంకము. దౌర్జన్యహితముగ నుండునని వానిని యనచరణీయవాదులు కనిలంపరాదు.

కాని మాక్కులేగావు చెన్నపురి యల్లరులచూచి భయమొంది ఆకారణముచేత భారతదేశము స్వరాజ్యమున కనర్హయియున్నదని తలంచుచున్నారు. ప్రస్తుతమున్న నమ్మక ద్రోహపుష్టికంటె పోకీరీతనయియును మంచిదేనని నాయుద్దేశము ఏదియెట్లును యాస్థితిని మాత్ర మంతమొందింపవలెను. అయితే ప్రస్తుతనాయకులు దౌర్జన్య సహితఉద్యమమును నడుప

జాలరు వీరిలో చాలమంది వీని కిచ్చగింపరు. కత్తియును లేని. ఉద్యమమును దౌర్జన్యహితముగ నుండుటకు బ్రహ్మప్రయత్నములు చేయుచున్నారు.

ప్రస్తుతపు ప్రభుత్వమువలన భారతదేశమునకు చాలలాభము కలిగినదని మాక్కులేగావు సంతోషించు చున్నారు. కాని మొత్తముమీద భారతదేశమునకు నైతిక, భౌతిక, రాజకీయ చెలువులేకలిగెనని నాయభిప్రాయము. పూర్వకాలముకంటె ప్రజలలోనిప్పుడు నీతితత్పరగ నున్నది. ప్రస్తుతమువారి దుర్మితి నాగరికమయినది గాన కనబడుటలేదు. అందుచేత ఎక్కువ ప్రమాదకరము. పూర్వముకంటె నిష్కళం దరిద్రము యెక్కువగ నున్నది. రాజకీయములందా, ప్రజలు తమ ప్రాంత్యమును గ్రహించలేనంతగా నభుండుటయు పోయినారు.

ఈయుద్ధయ మేమి నిర్వహించిన దని మాక్కులేగావు కోరుచున్నారు. అది ప్రజల నమ్మకముగ మేల్కొలిపినది ప్రజల విధివరకు నూలువడకుట మానివేసిరి గాని యిప్పుడు ప్రతియింటు మేలకొలిది గడుముల నూలుతీయుచున్నారు చేతితో నేసిన బట్టలు ధరించుట మానిగిగాని యిప్పుడు మేలకొలిది స్త్రీపురుషులు ఖద్దరు ధరించుచున్నారు. ఇంగులవ మేలకొలిది శృవాములలో యాకలిచే మాడవలసిన యవసరము లేకుండపోయినది స్వరాజ్య వనగా భవము, న్యాయము, పోలీసు, నైస్యములపై తమ కధికార ముండుట యని ప్రజలు గ్రహించిరి. పంజాబు ప్రజామునుమాన్వి భిలాభకు అన్యాయము తీరువరకు కాంతి చే మోజాల దని గ్రహించిరి.

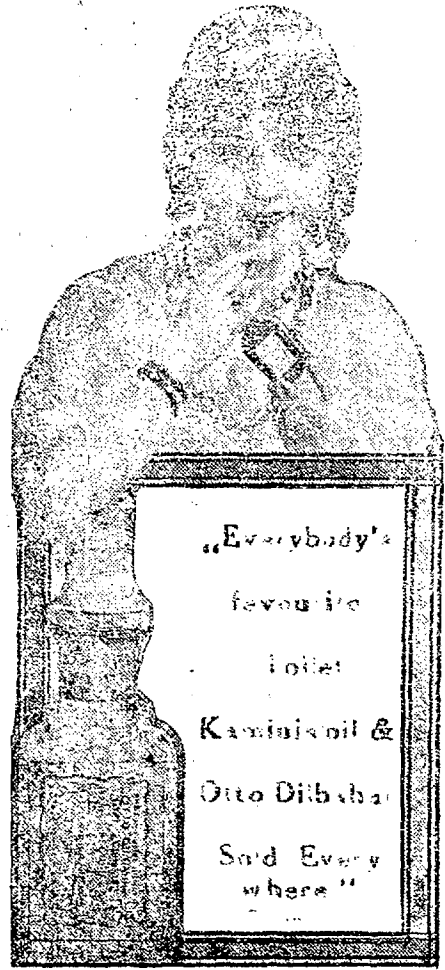
ప్రజలు క్రమము ను సభివృద్ధి నొందిరి. విప్లవముల మూలమునను సభివృద్ధివొందిరి. రెండు ననమానమై యావశ్యకములే. స్వోద్ధయన నరణము ఉద్బాటున కలుగును గాన జన్యము తరువాత జరుగు విషయములు క్రమముగ కలుగును. ప్రాణము వృద్ధివొందు తె.తె యవసరమో మరణము సంతే యవసరము. దేవుడు ప్రపంచములో నెన్నడు కనవలసంత విప్లవకారుడు అంత ఓర్వకారు డిక పుట్టుట ఆయన జలాల్లరములను కలిగించుచుండును. ఇంతవరకు నెక్కువగ నున్న పోటులందు తుపానులను కలిగించుచుండును. ఎంతోకష్టపడి జాగ్రత్తతో నిర్మించిన పర్వతములను పడగొట్టును. నేను ఆకాశమును పరీక్షి చేయుచును. అప్పుడు నాకాశ్యస్యమును భయమును కలుగును. భారతదేశమునందును, ఆంగ్లేయదేశమునందుగాడ నీలమయిన ఆకాశమునందు మేఘములుగాడ వెంటనే చెదటిపోవుటను నేను చూచితిని. ఇది నాకాశ్యస్యస్యము కలిగించినది. చరిత్రములందు క్రమముగ సభివృద్ధికంటె అభ్యుదయమున విప్లవములే యెక్కువకనబడును. ఆంగ్లేయదేశచరిత్రములోని విమరంత ఎక్కువ కనిపించును. మనుష్యులు నెమ్మదిని కష్టముతో పర్వతములెక్కుటయు చూచితిని నిమిషములో అత్యున్నత ప్రదేశములకెగురుట యచూచితిని లేఖరికి తెలియచేయుచున్నాను. భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము జన్యవాక్కు. పోగొట్టికొనిన స్వాతంత్ర్యమును తిరిగి తెచ్చికొనవలసిన భారతదేశము ప్రయత్నముచేయుచున్నది. అట్లు చేయుటలో చరిత్రమును తిరిగి నడుపుటగాక క్రొత్తచరిత్రముతయారుచేయవలెనని కోరుచున్నది. ఈ కార్యములో బొంబాయి, చెన్నపురి, మేలిగానులలోవలె చరిత్రమును తిరిగి ప్రదర్శించుటకు లోబడుచున్నది. మలబారు నీ యుద్ధయముతోగలుపగూడదు. స్వాతంత్ర్యమునగా తప్పులు గావించు స్వాతంత్ర్యము గూడ యుండును. లేఖరికిని, ఆయన నలె కలంచు యితరులకును తెలిజేయడమేమన, ఈయుద్ధయ మెల్లరినుండును సుద్దేశముతో గూడియున్నదిగాని యెవ్వరి యందును దురుద్దేశముతో లేదు. ఈ సత్యము క్రమమున బయటపడగలదు. ప్రపంచదేవనసమయములో నూతనజన్యము గలుగుచున్న దనుమాట మరతుము. చూచి, విదానించి ప్రార్థించు.

మో. క. గంధీ

(యంగుఇండియా)

బ్రిట్యాను పత్రికా బ్రష్టిలో నొకరగు జి. సి. పోను గారు ఇటీవల ముగించియుండిరి. వీరిస్థానమున జలంధరు వాస్తవ్యులగు బాక్ష్టరు లై జా భాతురాయుగావు బ్రష్టిగా నియమింపబడిరి.

పాలెయెను పరిపాలన బాగుండలేదనియు యూదుల కనుకూలముగను అరబ్బులకు ప్రతికూలముగను నున్నదని ఆరబ్బు లొక రాజుబాధమును అధినివేశరాస్యకార్యాలయమున కంపిరి. పాలెయెనందు బ్రిటిషు ప్రాకమిమనక క్రింద కానవచ్చు నేన్న చరచిద మనియు అందు సభ్యులు కొంతవరకు ఎన్నుకొనబడుదనియు కొంతవరకు నియమింపబడుదనియు అధినివేశకార్యద్య నూచించెను.

వెంటుకలే ఆందోళన.

రాలిపోకుండా, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దువ్వెనతో పొడి రాకముననే త్వరపడును. పొడిచుచు పొడిచు వెంటుకలు పొడిపోవును. అంతరకు రావలయును.

నేడే

కామినీయా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది రిజర్వు చేయబడినది.

వెంటుకల కెట్టి రోగ మున్నన, శిరో మాంద్య మున్నన, యిది వివేకవధము.

వెంటుకలు చిట్టచు గాని, ఎడమ గాని యెండను. మీ వెంటుకలు వరల యెప్పుటి మెత్తదనమున గల్గి వట్టు రుచి నంది మెరయుచుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరిశీలించుచు

వెంటుకలు యెట్లు కృత్రిమమున కిది పెట్టుదు.

కామినీయా తీయన నెన్ను సర్వోత్కృష్టమనిగ జేయును.

వల బాడ్డి 1 కి రు. 10-0-0. 2 కి రు. 15-0-0. ప్రత్యేకము అన్ని పోలీసులు ఈ ప్రకటన వెలువడిన ప్రకారము పరిశీలించుచుండును.

ఇది మందు లభ్యమైన రెండిరికొద్దినను, సరకు లభ్యమైన గూడ వారకును, లేకున్న,

సోలు యే వెంటుకలు.

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ ఆండు

కెమికలు కంపెనీ,

155 జమ్నామనీరు, బొంబాయి.

(126)

ప్రదరాంతకము

శ్రీలపాలిటి సుంజీవి

గుణము లేదని నిరూపించిన వారికి

రు 116 లు బహుమాన మొసంగబడును.

ఈ కాలము సంకంఠము వ్యాపించియుండు ప్రమాదమునకు మనుషులు మా హానభవమున దివ్యతలకు పరిష్కారముగా నొకసంక నీ యావృతమును కొద్దివారు గొప్పవారు ఏమోగించుటకై సుంజీవి ధరకు కొరియించుచున్నాము. 1ది శ్లేష్మ, 2 క్ష, హృదయ (పసుపు) నీల సాగులను తమవద్ద ములను నిశ్చయముగా ముద్రును.

వల బాడ్డి 1 కి రు. 10-0-0 లు. తీసాలభ్యులు ప్రత్యేకము.

మా ఆశ్రవధ నిలయము నం దతిమాత్రము, తీయ, పప్పు, పక్షి నూనె, వీనిన పురాతన సుఖవ్యాధులు, చూలంధలు, అనారోగ్యములకు ప్రాచీన చికిత్స నొసంగబడును. వ్యాధి లక్షణముల వెలిగించిన ఔషధములు పంపబడును.

Sole-Proprietor

Arsha Ayurvedic Pharmaceutical Stores, COCANADA

మలయ పంధనము

గనేరియా లకు తెలియజేయుటకు వారము.

ఇట్లు మలయ, పిరికారితో పనిలేదు. ఎటువైతెలుపుచున్నా, అను మూడు విధముల సెగలోనవలను మూడు పూటలలో పూర్తియగును. శ్రీల తమిళ వ్యాధులకు మిగిలిన ఇది రాజోధము. (1252) ఇట్టి 1-కి రు. 2-0-0

చందినీ (మలయపంధనమున కనుపానము) ఔషధు లి-0-0

శ్రీపాద వారి పంచాంగము

యెటువై సంకల్పన పంచాంగము అచ్చులో నున్నది. మా పంచాంగముయొక్క ఘటన అందము వెలిగినది. 60 1-కి 0-2-0; కాలుగుప్రతులకు కట్టిన పి.పి. చేయదు. 25టి కావలయునా 0-4-0 పొట్టుచిట్లు పంపవలెను. 12 ప్రతులకు ఒక ప్రతి ఉచితము. త్వరపడకున్న వారకును. గంధర్వ ఫార్మసీ, రాజువరం, (గోదావరి.)

ఇది చూడవద్దు

చూచినచో మరువవద్దు

వైద్యరత్న పండిత

డి. గోపాలాచార్యులుగారి

(1045) ఇకప్పుడెక్కడా

కలం పెగు

వ్యాధులకు ఇగత్రస్పిడి చెందిన

ఆయుర్వేదవిద్యోగధములు

మా కలరా, ప్లేగు మందులకు

ముఖ్య సాత్ర వ్యయము

20 వత్సరములుగ ఇండియా, బర్మా,

సిల్కా, పడక మొదలగుచోట్ల అనేక

వల ప్రాణులను, కలరా, ప్లేగు మంది

కాపాడుటయే

కలరా శ్లేష్మ 1-కి రు. 1-2-0

ప్లేగు శ్లేష్మ 1-కి రు. 2-2-0

ఇకప్పుడెక్కడా శ్లేష్మ 1-కి రు. 1-12-0

కావలగు ఉచితము. ప్యాకెండు పొట్టు

భర్తలు ప్రత్యేకము.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

41 ఆచారప్ప వీధి, జి. టి. మదరాసు.

ఇట్టి 1-కి రు. 1-2-0

Just Received! Good Quality!! New Pattern Swiss Watches

స్విస్ లీవర్ వాచ్

ఈ చిత్రములో కనబడు ప్రత్యేకం గడియారములు

ఇప్పుడే రుచురబడినవి చిత్రపత్రంతోప (Plovers) వాణ్య

మైన లీవర్ సామానులతోను బహు

అందముగా తయారు చేయబడినవి. సరి

యగు గంటను చూపు మంచి గడి

యారము. హెచ్చు భాగల గడియార

ములకలె సంభవముగా కనబడును.

మేము భారీగా రప్పించి వుండుటచేత

సులభక్రయమునకు విక్రయించెదము.

గ్యాంటీకనంకనములనుకల్పించును

స్విస్ లీవర్ వాచ్ గూ 5-0-0

ఇకతఱు వెండిగడియారము రూ 8-0-0

Apply to The City Watch Co., 16, Tirupally street, MADRAS

సిటీ వాచ్ కంపెనీ 16 తిరుప్పళివీధి మదరాసు.

నీకు స్వరాజ్యము కావలెనా?

కావలసిన చో (3878)

“ఆలీ ప్రభృతుల నిర్బంధము”

(The Karachi Trial)

అను, దివ్యమైన నాటకమును పదుపుము

వల 0 10-0 మాత్రమే. (పోస్టల్ ప్రత్యేకము)

స్వరాజ్య గ్రంథాలయము, బెనారీ.

కనాడ దినపత్రిక

కత్తె-కనాడ రత్నములొక్క- ఇకతఱుకన పోగొట్టు

అందు శిల్పము గాంచినది ధర 1-10-0

ఇండియా సిల్కా నంది ఎచ్చటికైనను కనాలాభ్యు

తమిళముగా వుండును. (2978)

నిలావము పి. డి. హామెన్

నెం 144 ఫననవాడి, బొంబాయి.

సకలవిద వ్యాధులకు

హిందూ దేశమునందు తయారైన నట్టియు, మిక్కిలి

మేల్తెట్టియు

హిందూ మకరద్వజమును వాడుడు

(ప్రస్తుతమున్న హిందూ ఔషధములందు

శ్రేష్ఠతమైనది.)

ధనమిచ్చి కొనుటకు సాధ్యమైనది. మానవు

డు చేయగలిగిన దానిలో శ్రేష్ఠమైనది.

తప్పక గుణించుచు. ధర 8 మోతాదులు

య్య. 1, య్య. 2, య్య. 4. నమూనాలు, ఇందుకు

సంబంధించిన క్యాటలాగు యినాముగా పంప

బడును. (3398)

The Hindu Medicine Mfg Co.

Post Box 841 Calcutta.

(Special terms to the profession

and trade men)

నవకళము (1842)

బంగారు, వెండిరత్నము

ల నగలును, యితరవస్తువులును,

వాపసు ఇచ్చినపుడు కొనిన వస్తువులను

ఉమ్మడి - రాజ్య శిల్పి

గురుసామి శిల్పి కంపెనీ,

25, చైనాబజార్ రోడ్, మదరాసు.

నగలు వాణ్యముగాను పూచీతో పని చేయుట భారత

తయారుచేసిన విక్రయించుట దుష్కరము. తయారుచే

తయారుచేసిన ఒక శిల్పము అట్లు గురుకు తయారుచేస

య్యవలెను. ఒక పాటి అట్లు యిచ్చి నగలు తయారు

చేసికొన్న వారిమీద మోసముకలదు తెలిసికొనవచ్చును.